

Franckesche Stiftungen zu Halle

Biblij Cžeska. W sta||rem miestie Prazskem || Wytisstiena

Severin, Paul

Praha, 1537

Przijslowij

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228822](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228822)

¶ Ssalomun wychwaluge vjitek slyssené mŭ
drosti: Zapowŭda powolowati hrŭššným / onŭmi
choditi. Wola tŭlaudrost.

Kapitola I.

Podobenství Slalomu-
na syna Dawidowa Krále
Izrahelskeho.

21

Bpoznání Bu-
drosti a Kázně / a kupor-
zumění slovoúm opatrn-
sti a křpiřetij naučení vme-
nii / saudu / a spravedlno-
sti / y prauosti / aby dána byla maličtým
opatrnost / a mladency vmenii / y rozum :
Maudry vslyšse maudřegšij bude / a člo-
wěk rozumnij gine zprawowati bude / poro-
zumij přislowij / y wykladu / slovoúm maud-
řým y pohádkám gich.

zialm ex. **B**ázeň Boží gestie počátek maudrosti
 Ekle: 1 B. Maudrostij a věcným blázniv pohrdagij :
 Ekl: 1x. Můj synu slyš bázeň otce tveho / a neopau
 sť sey přikázaním matky své / ať by byla přídá
 na milost hlavě své / a otoleť zlaty hrdla
 tvému: Synu můj budauť lahoditi hři-
 sticyn nepowolungz gum / gestli žeť děgij pod
 snami / budeme vřádati okřwe wylitij / poleť
 neme wšřytě léčty proti newinnému / Bezwi

ny požeme gey jako peklo živeho / a celeho
yako toho kterýž vpadá do jámy / nagdeme
wsselity statek draby / naplníme domy ná-
še laupěmi / měg snámi spolet / nechť ge-
den opasť wssech nás: Můj synu nebo-
dž snimi / a zdež nobu twau od stezek gich /
Noby zagistě gich k zlemu běžij a pospýchá-
gij aby krew wylili / nadarmoť se rozstíra-
gij syti před očima ptačiw: A oni také sami
proti své krewi wkládagij / a lstiwě wslugij
proti swým dusem: Tak stezky wsselikeho
lakomce / lapagij duse těch kterých magij stat-
ky: Maudroť zgewně oznamuge se / na v-
licech wydáwa hlas swuy / nasspicy zástu-
puw wolá w branách městských wydáwa
slova / tkaucy: A dokawádž malíčev milu-
gete dětinstwuj / a blázní dokawádž žádati bu-
dete těch wěcy kterých wám sau / škodliwě / a
nemauděj dočudž budau nenáwiděti omě-
nij: obratěz se k trestání mému: Eý wypo-
wujmě wám ducha meho / a ošázi slova má
Nebot já wolal sem a pohrdali ste / wztahl
sem ruky mu / a nebyl kdoby pohleděl: Pohr-
dalište wsselikau radau mau / a trestání mee
ho zanetbali ste: A já také wzahynutij wa-
sem posmívati a weseliti se budu / kdýž přig-
de na wás to / čehož gste gse bali / kdýž připa-
dne na wás náhlá bída / a zahynutij jako
bauťe kdýž nastane / kdýž přigde na wás zá-
mutek a vzkost. Tehdy tepru wolati budu
k mně a ne wlyssim: Kánoť přiwstanau a
nenaleznu mne / pro že sau w nenáwisti měli
kážeti / a blázní Boží nepřigali gsau / aniž sau
wposlechli raddy mé / ale vtrhali sau wsselike
mu trestání mému: A protož požiwati bu-
dau owotce cesty své / a nasytíť se swými ra-
dami: O dworacenij malíčých zmordugeť
ge / a sšěstij blázniwých lidíž zatratíť ge: A
le kdoby mne wposlechl odpocíwati bude bez
strachu / a hoynosti požiwati bude zleho gse
nebogeť.

¶ Upomíná moudrost aby oblíbovali ře-
či gegů jako poklad / nebo odwozugů od bláznova
ství / wyswobozugů od sleho / odwodů od ženy
cyzoložné.

Conf. Cap. 4. et 13. Cap. 3. E. Cap. 23. E. Spe-
 ciatim quoy ex. Průslovij:

Kapitola II.

376.

3

vi. 2.

2

Synu můj přijmešli řeči mé / a při-
 kázání má gestli že zachováš vse-
 be / aby slyšalo mudrost vcho twé:
 Nadešel sedce twého aby poznal opatrnost
 nebo budešli wzywati mandrost / a naklo-
 níšli sedce twé opatrnosti / budešli gú hle-
 dati jako peněz / a jako poklady wykopáš
 gi: Tehdy porozumíš bázi Boží / a v-
 ménij Boží nagdes: Nebo Pán Bůh dá-
 vá mandrost / a z vst geho opatrnost y vme-
 níj: Ostrůhati budeš vprůjmych spasenij /
 a braniti budeš kteryž chodij prostě zach-
 wá wage stězky spravedlnosti / a cest swa-
 tých lidij ostrůhage: Tehdy porozumíš
 spravedlnosti a sandu / vprůjmych y wse-
 líte stězce dobré: Gestli že wegde mandrost
 w sedce twé / a v ménij budeš se libiti dušit twé
 radda ostrůhati tebe bude / a opatrnost za-
 chová tebe / aby wyprostěn byl od cesty zlé
 y od člověka kteryž přewraceně řeči mluwí
 C Kteryž to opauštegij cestu vprůjman a cho-
 di po cestách tmawých: Kteryž to weselí se
 když zle učiní / a radugij gse w nayhoršších
 wecech / gichžto cesty sau přewraceně / a bez
 dobré powěsti krotowě gich: Aby zachová-
 byl od ženy cizy a newěstky / kteraž to lahodí
 řeči swau / a opauštegij wudce mladosti swae
 y na smilauwu Boha swého zapomenula se
 Nachylen gest až k smrti dím gegij / a kupek-
 lu stězky gegij: Wšickni kteryž wcházegij
 kní zase gse nenawratí / ani dosáhnu stě-
 zek žiwota: Aby chodil po cestě dobré / a stě-
 zek spravedliwých lidij aby ostrůhal / kteryž
 sau vprůjmiť přebywati budau nazemi / a
 prostij zůstanau nanij / ale newěrnij tiť z ze-
 mě wyhlazeni budau: A kteryž neprávě či-
 ní / s hlazeniť budau snij.

Abychom se nezapomínali nad zákonem
 Daufání mli w Boha / geho se báli a ctili / milo-
 wali káž: Zleho se nebáli / od dobrého nepřestá-
 wali.

Kapitola III.

Synu můj nezapomínag se nad zá-
 konem mým / a přikázání mých at
 ostrůhá sedce twé: Dlanhost za-
 giste dnuw / y let / žiwota / y pokoge přidadiť
 tobě: Milostedenstwu y prawda at tebe ne
 opuštegij: Sawěž přikázání má nahrodetwé

a napuššes ge nadečách sedce twého / a nay-
 des milost a kážení dobru před Bohem y
 před lidmi: Měj daufání k Pánu Bohu z
 celeho sedce twého / a nezpolehay na opat-
 nost twau: Lawšech cestách twých pře-
 myšluy oněm / a oně zprawowati bude kro-
 čege twé: Nebyway mudry sám vsebe: Boy
 se Boha a odstup od zleho: Zdrawij zagiste
 budeš wžiwoře tweem / a swlaženij kostij
 twých: Ctiž Pana Boha z statku twého / a
 zewšech prwních vrod twých / wdeluy chu-
 dym / a naplnij se stodoly twé hoyností / a
 winem oplýwati budau presowee twogi:
 Synu můj nezamítay kážení Boží / a nestě-
 žuj sobě když odněho býwáš trestán / nebo
 kohož Bůh miluge toho trestce / a jako otec
 w synu zalibuge sobě: Blahoslaveny člo-
 věk kteryž nalezl mandrost / a komu přiby-
 wá opatrnosti: Lepšij gest zyst gegij než
 li kupectwí / zlatu a stříbra prawého a nay-
 čistějšho: Vžitě mandrosti dražšij gest než
 žli wšeccko z Boží / a wšecckny wěcy kteryž
 lidé žadagij nemohau přirownati gse gij:
 Dlanhost dnuw gestie naprawicy gegij / a
 nalewicy gegij zbožij a sláwa: Cesty gegij
 gsauf cesty pěkné / a wšecckny stězky gegij sau
 pokogne: Dřewo žiwota gestie těm kteryž
 gij dosáhnu / a kdožby gij držal blahoslawe-
 ný gest.

Pán Bůh mandrostij založil gest zemi
 a nebesa vperwmi opatrností: Geho mand-
 rostij wyprýštili se propasti / a oblatowě ro-
 su se shuštegij: Můj synu at ne odcháze-
 gi ty wěcy od očij twých: Ostrůhay záko-
 na meeho a raddy mee / a budeš žiwor dušit
 twé / a milost vstím twým / tehdy choditi bu-
 des daufaliwě po cestě twé a noha twá ne-
 potlesne se: Budešli spáti nebudes se báti
 odpocínes a chutný bude sen twuy: Nele-
 kay gse náhleho strachu / ani mocy newer-
 ných lidij kteryž se walij natebe: Nebo Pán
 Bůh budeš wboča twého / a ostrůhati bude
 nohy twé aby nebyl yat: Nebraniť dobře či-
 niti tomu kteryž miz ale mizessli y ty dobře
 čin: Nečijay přiteli twému gdiž nym / a
 nawrat se zaytra dáme tobě a moha y hned
 dáti: Nevláday o přiteli twém zleho / po-
 něwadž on má naděgi wtobě.

Newad se s člověkem bez přičiny / po-
 něwadž on nic zleho ne učinil tobě: Nenaste

Rima. xij 6
 Tobias. iij 6

zidum xij 2
 zger. ii 6
 iij viii 2

15. d
 23.
 2. 1. 5.
 blo. 3.
 2. 1. 5.
 2. 1. 5.
 2. 1. 5.
 2. 1. 5.

Průřeky.

duy člověka nespravedlivého / aniž chod po cestách jeho / nebo mrzkost Boží gestíť wse lity posměwac / a sprostnými lidmi gestíť rozluwaný jeho: Chudoba od Pána Boha wdomě newěrného / ale průřekowě spravedlivých lidí požehnání budau: Posměwacům on posmýwati se bude / a tichým dá milost: Maudřtí lidé wladnauti budau slawa / ale blázníw weselý gestíť pohanění.

¶ příkladem svým Salomun welý hledati mandrosti / vjítu y cesty gegů: Odwodí od zleho: Radí ostrýhati srdce / wst / y krotíw swých.

Kapitola III.

Slyšte synowé naučení otce / a pilně pozorugte abyšte znali opatrnost: Dar dobrý dámi wám / zářona meho neopauštěte: Nebo y já byl sem syn otce meho mladý / a gednorozený před očima matky mé / kteraž věla mne a ři kála: Přigmi slova má srdce twé: Ostrý hay přikázání mých / a budeš žiw: Wladníz mandrosti / wladníz opatrnosti / nezapomínagz aniž vchyluy se od slow wst mých: Ne opauštěgzi / a ostrýhati bude tebe / milugz gi a zachowát tebe: Počátek mandrosti wladni mandrosti / a přiwšeliem wladni

Bdarstwí twém nabyway opatrnosti: Přigmi gi a powyššit tebe / a zweleben budeš od ný kdyz gi obegmēs / dáť hlavě twé rozmnžení milosti / a korunu slawu chraniti bude tebe: Slyšiz synu můj a přigmi slowa má / rozmnžena byla letha žiwota twého: Cestu mandrosti okážit tobě / poweduť tebe po stezkách wprímých / na kterež to kdyz wšrocýs nebudať saužení krotowee twogi / a běže nebudeš miji vrazu: Držiz kážen a nepauštěgzi / ostrýhay gi nebo o na gestíť žiwot twý: Wleoháy se nastezkách newěrných lidí / aniž také lib se tobě zlych lidí cesta / wyhni se gi a nechoď poní vchyl se a opušt gi: Neboť ne všni leč přewě zle učiní / aniž zachwátí gich sen leč přewě ně toho oklamagzi: Gedí chleb nemilosti wost / a wjino neprawosti pigi: Ale spravedlivých lidí stezka jako swětlo / kterež swítí a wychodí a roste až dodne dokonalého: Cesta hřistných lidí gestíť tmawa / newidí kde klesnau.

¶ Synu můj pozoruy pilně řeči mých

a k slowům mým nachyl vcha twého: Ne odcházegtež od očí twých / ostrýhagz gich v prostředrdce twého: Nebo žiwot sauřem kterež ge nagda / a wšeliem tělu zdraví Serwšij pilnosti ostrýhagz srdce twého / neb zneho žiwot pochází: Wemluw wěcy zlych / a rtowě wtrhawí ať gsau podál od tebe: Oči twé ať na wprímé wěcy patřij / a wobočij twá ať předcházegij kroky twé: Špřwuy stezky nohā twý / a wšecij cesty twé wperwěny budí / nenachyluy se napřw / ani na lewo: Odwrať nobu swau od zleho / nebo cesty kterež sau na prawo znát Buoh / ale kterež gsau na lewo přewrácenē gsau: Nebo on wprímé učiní kroky twé / a cesty twé wpořogi zachowány budau: ~

¶ Wěšty slusij se wštrýhati probudau zle wěcy aby toho potom nejele: Ale wlastní mlowati před cizý wtrýkati.

Kapitola V.

Synu můj pozoruy pilně mandrosti me a k opatrnosti mee naklon vcha twého / aby ostrýhal myšlení / a wmiení wsta twaa ať zachowawa gi: Weposlauchay liti ženy / nebo wsta newěšty gsau jako plast stedi tekat cy / a hrdlo gegi stkwelgšij nežli oley / ale poslednj wěcy gegi gsauť hořke jako pelyně / a yazyk gegi ostrý jako meč naobě straně: Woby gegi stupugij k smrti / a do peřla pronikugij krotowě gegi / po stezce žiwota chodij / bludnjť sau krotowě gegi a nesti blij:

¶ Protož nynij synu můj poslednj mne / a neodcházegz od řeči wst mých: Daleko učin odnj cestu twou / a nepřibljug se k domu gegi: Wledawagz cizím swěti a let swých wtrutnému / aťby snad ne naplnili se cizy sylau twau / a robota twá a by nebyla wdomě cizyho / a želby wnaypo sledněgšij čas twý kdyzby stráwil tělo swe y maso / a řeklby proč sem sobě wšeliw v mē / a trestanj nepowolilo srdce mé / aniž sem wposlechł hlasu řeči kterež mne věli / a mistrum nenachylil sem vcha mé / téměř byl sem wewšsem zlem vprostřed Cytwe a s hromáždenij: Pij wodu z čisterny twé / a z potokůw studnice twé / ať tekau studnice twé w en / a na vlicech wody twé rozdił mē ge sam aniž bude cizy wčastni tebe: Budiz pra

Handwritten notes in a cursive script, likely a later addition or correction, written over the printed text.

Przysłowij.

men twooy pozebnany / a weseliż se s Zienau
mladosti twoe: Lani naimileyssy gest a nay
wreśseneyssy gelene / prsy gegij at tebe opogij
powsseliy čas / a w milowanij gegijm ko-
chag se wstawicne: Procz zklamán bywás
od cyzy synu muoy a odpocijwás w luonu
cyzy: Gledij Pán Buoh nacesty cłoweka
a wsselny kroty geho znamená: Uewérné-
ho cłoweka własnij neprawosti gimagij
geho: A prowazy hrijduow swych swá-
zán bywá: Ont vmře neb nemel vménij / a
w mnojstwij bláznowstwij swého oklamán
bude:

Wydańwa radu rukoy mým: Budij leniwce
ho hanij pobehlec: Welij zákona pilně ostrzihati.
A cyzolojnice se warowati.

Kapitola. VI.

Synu muoy slubijli zaprijete swee
ho / zawazal gsy cyzymu ruku twu
a yako wosydem gsy se swázal slo-
wy wst twych / a yat gsy swymi własnijmi
rzcini: Protoż wcinj cożt prawijm synu
muoy a sebe sameho wyswobod / neb gsy w
padl w ruce bližnjho twoho / behag pospěs
zbuď prijete twoho / nedag sinu očyma twy-
ma ani se zdrzjmag / dobud se yako sena z
ruky / a yako pták z osy dla ptácnjka.

O leniwy gdi krawency a znamenag
stęzky geho / a nauč se mūdrosť / kteryž to ne-
mage wuodce ani ktoby genu rozkázal / ani
také zpráwe / a wssat přyprawuge sobe w
léc pořm / a shromazduge sobe wejni co
by měl potom gijsti: A dokawadz leniwy spá-
ti budeš: skřuoli wstaneš zena two: ma-
ličto pospějs / maličto podrzjmes / maličto
slojjs ruce swe aby pospal / a przjgdeť na
tebe yako posel chudoba / psota yako muž wo-
dény: A pakli nebudeš leniwy / przjgdeť
yako studnice jen twá / a chudoba wreće dale-
ko od tebe: Cžłowek pobehlec gestij muž ne-
wzytečný chodij wsty přewrácenyimi / mhan
ra očyma / ssaustá nohan / přstem mluwuj
sedcem zlym myslj zlee / a po wsseliy čas
swáry rozsywá: Uatohof wonahle přjgde
zatracenij geho a brzce setřij bude anjz bude
mijti wjice lekařstwij: Ssest wěcy gest kte-
rjz to má w nenáwistj Buoh / a sedmau má
w mřzkostj dusse geho: Oci wysoke / yazyk
lhywy / ruce kterež prolewagij krew newinnu

sedce gestio wlláda nayhorssy mysslenj /
nohy rychle kterež běžij kzlému / kteryž mlu-
wujly / swědka sfalessneho a toho kteryž roz-
sywá mezy bratrjmi ruznice.

Zachowag muog synu přikázanj otce
twoho / a neopauššeg zákona matky twoe /
zawaz ge w sedcy twee wstawicne / a za-
wazess ge nahrde twém / když budeš choditi
puogdať ssebau / a když budeš spáti ostrzj-
hatiť tebe budj / a procyté rozmluwagj sni-
mi: Uebo přikázanj gestij swjce a zákon
gestij swětlo / a cesta žywota gestij trestánj
vménij / a atby ostrzjhalj tebe od zlee jeny y
od yazyku lahodneho newěstky. Uezadagj
krásy gegi sedce two aby nebyl iat wnuťnuti
gegi / neb mřda newěstky ledwa stogij zákus
chleba / a žena drahan dussy muze gijmá: Že-
dalj muze cłowek stęyti wluonu swém ohen
aby richo geho nespálilo se / a neb choditi po
vhlj řezawem / aby nohy geho nespálily se:
Také gest křoz křoli wegde kženě bližnjho swé
ho / nebudeť čyst když se gij dokřne: Uenij
tak weliky hrzjch kdyžt někdo vřadne / nebo
křade proto aby lačný žywot nasytit / gestli-
že gman geho / dá zase to sedmero / y wesske-
ren skatek domu swého dá a wyswobodij se
be: Ale kto gest cyzolojnik pro nedostatek
sedce swého zatratijť dussy swau / mřzkost a
ohawnost shromazdugeť sobe / a hanba ge-
ho nebudeť shlazana / nebo horliwost a h-
new muze ne odpustit w den pomsty / anjz
powolij mřadneho probám / anjz také přj-
gme dary mnohee zawyswobozenij:

Ostrzihati slusij přikázanj Bojstých: Že-
nu cyzolojnj y řec gegij wypisuge: A mluwuj aby
se wzdalil cłowek od gegijch cest.

Kapitola. VII.

Synu muoy ostrzihajz rzcij mych /
a přikázanj má zachowag wrebe:
Synu ctij Pána Boha / a zdráw
budeš / a křom něho nebog se ginecho: Za-
chowagj má přikázanj a budeš žiw / a zá-
kóna mého ostrzihag yako zřjtedlnice oka
twoho: Přjwaz gey natwých přstech / na-
piss gey na dšřách sedce twoho: Ržcy mř-
drosti sestra má sy / a opatrnost nazow přj-
telj mř twau / at ostrzjhá tebe od žary cyzy
a od newěstky kteraž sladkee rzcij mluwuj:
Rá zagistee wyhlédal gsem z ořna domu mé

Wys II C.

PP I

Przysłowij:

B ho strze mrziji/a widel gsem nemandree/z
namenal gsem mladence blazniweeho kteryz
ssel po vlicy a pokautijch / a blizko od cesty
domu gegijho chodij przytmij/edyz se den pri
blizowal kwecceru wetmach noenijch/a w
mrakofe: A ey zena potkala se snim w rau-
sse newestcujm ozdoba aby gijmala dusse/
zena tekawa nepokoyna nemohuc doma po-
sedeti/gednat wone/a gednat na vlicy ged-
nat wlauntijch lakagijc: A vgiawssy mla-
dence toho ljubala se snim / a twarzij nesty-
C datau lahodij gemu/ekaucy: Wytenezne obeti
zazdrawij sljbsila gsem / dnes gsem naplnila
sliby mee / a protoz wysla gsem proti tobe
zadagijcy tebe wideti a nalezla gsem: Set-
kala gsem prowazy lozce mee / a wostrzela
kobercy malowanymi z Egipta / pokropila
gsem komory me/Mirru/y Aloey skoricz:
Pod pozijwagme zadosciwych obgijmanij
a nasytme se zadosciw tela dokawadz nebude
den / nebof neni muze doma / ssel gest na ce-
stu przedalekau mescsec penez wzal s sebau/
edyz bude pln mescyc wratij se do domu swe-
ho: A zdrzala gey mnohymi rzecmi/a la-
hodnymi slowy vst swych namluwila gest
geho. A y hned gde zanj jako wuol k zabiti
weden gsa a jako beranek chlipny / neweda
a neznage ze k okowam Blazen tazem bywa
dokawadz nepromitne strzela yatr gehu:
Kowne jako kdyby ptak pospiychal do o-
sydla/a newij/ano o nebezpecenstwij zywo-
ta gehu puosobij se: Protoz synu muoy ny-
nij poslysz mne/a pozorugz slow vst mych:
aby nepostaupila na cestie gegijmyl twa/a
nebyl zklamán stezkami gegijmi / nebe gest
mnohee ranenee zhubila/a naysylneyssy w-
ssyckni zahynuli odnij: Cesty pekelnij gfant
duom gegij/promitugijce az donisssy stran
smrti:

¶ Wola mandrost wychwalugijcy wcenij swe
a preklada se nadewssackna z bozij: A prawij se by
ti spolu wena Bohu: A ze snim wssacky wesy st-
woryla/kterez mamie posluhati.

¶ Kapitola. VIII.

A Daliz mandrost newola/a opatr-
nost newyda wa hlasu sweeho/na-
wysokych a nanaiwysssich wrssich
na cestie vprostredku stezek/ stogijcy vbran

meststych / wedwerzech samych mlawij/
rzkaucy: O muzij k wam wolam a blas-
muoy k synuom lidstym: Srozmegte
prostij opatrnosti/a nemandrzij pozorugte.

¶ Posluchagtez nebof o wcech welichy
mluwiti mam / a vsta ma otewraut se aby
vprzjmee wesy wyprawowala: Prawdu
premysslowati bude hrdlo me/a yazyk mui
w mrzkostimijti bude coz nepraweeho gest:
Sprawedliwec sau wssacky recy mee/nenij
wnich nie nepraweeho ani przewraceneho /
vprjmei si tem kteriz rozumegij / a prawee
tem kteriz nalezagij vmenij: Przjgmetez
vmenij me a nepenize / a naučenij wice nezli
zlatto wywolte: Lepssy gest mandrost nezli
wssackna z bozij naydrazssy / wsselika wecz
kteraz muoze pozadana byti nemuoz se gi
pzyrownati: Ja mandrost bydljim wrade
a gsem przytech mysslenijch kterez gsau ro-
zumne: Bazen Bozij nenawidij zleho: S-
purnost/a pychu/a cestu zli/y vsta dwogij-
ho yazyku w mrzkosti mam: Nat gest/
radda/y vprjmnost: Nat gest opatrnost/
ma syla: Strze mne Kralowe kralugij/a
ti kteriz prawa ustanowugij/sprawedliwee
wesy rozeznawugij: Strze mne Knizata
panugij / a mocnij rozeznawugij sprawed-
nost: Nat milugi ty kteriz mne milugij/a
kteriz rano pzywstawugij kenne nagdauf
mne: Semnam gsau z bozij/slawa statko-
wee welicy/y sprawednost: Lepssy gest
vzytek muoy nezli zlatto a kamen draby / a
auroda ma nezli strzibro wybornee: Po ce-
stach sprawedliwych chodij / a vprostred
stezek sandnow / abych obohatala ty kteriz
mne milugij / a pollady gich abych naplni-
la.

¶ Pan Buoh wladl gest mui odpoatku
cest swych prwee nezli byl co wcinil od poat-
ku/od wecnosti zrijzena sem / a od starodaw-
na prwee nezli zemie byla: Gessie nebyly pro-
pasti a ya gi pocata byla gsem: Aniz gessie
studnice wod byly se wypryssily / ani hory
tezkan waznosti byly vperwneny: Predew-
ssemi pahrbky yat gsem se rodila / gessie byl
zem nevcinil / y tek / y stzegij okrsku zemie:
Kdyz to przprawowal nebesa przjtomna
gsem byla: Kdyz gitym cylem a okoltem o-
hrazowal propasti / kdyz to Nebesa twrdil

*Ziut!
Confe-
ratur
Herbari-
um Bo-
hem-
cu
Psal-
m
126
62*

Przysłowij.

swachu a rozważował studnice wod: Kdys
obkładał mořy meze geho/a cyla wkładał wo-
dám aby newypływały zbrzechuow swych:
Kdyżto zakładał grunty země/sním sem by-
la/wssectny wěcy sládagicy/a kochala sem
se na každý den weselecy se přednim powsseli-
ty čas hracícy na okrslku zemském/a roz-
kossy mé gsau byti ssyny lid stými.

Protož nyní synáčkové slyštež mne:
Blahoslavenij kteryž ostrýchagij cest mých:
Slyštež vmění a budtež maudrzi / a neza-
mýtagte gij: Blahoslavenij člověk kteryž
slyší mne/a kteryž ponocuge wdweřij mých
na každý den / a strzeže v podwogij dwerzij
mých: Ktož mne nagde/nagdet żywot a na-
bude spašení od Pána: A ktož proti mně s-
hřešy vssť odút dussy své: Wssycku kteryž
magij mne wnenáwisti / milugij smrt:~

Maudrost wyděla sobě duom: Odwodit
oddětinstwij: Slubuge lěha żywota: Cyzoložnan
wypisuge ženu.

Kapitola. IX.

Maudrost wyděla sobě duom / wy-
tesala slau puow sedm / obětowala
sobě siwee / smysla wjno a posta-
wila stuol swuoy: Poslala služebnice své
aby wolaly nawězy/a na zdi města: Gestli
kto sprostny podiz kenne/a nemudrym mlu-
wila gest: Poďte a geste chleb muoy/a pýte
wjno kteryž gsem smysla wám: Opusttež
dětinstwij a żywoty budte/a chodte po cestách
opatrnosti: Ktož wěcj posiněwace sám sobě
krzywdu činij/a ktož tresce newinneho / sám
sobě posstwrnu činij: Netrescyž posiněwa-
če/at tebe nemá wnenáwisti/potrescyž mau-
dreho/a budet milowati tebe: Day přičynu
maudreimu/a přyspořij se genu maudrosti
wě sprawedliwego a przigmet s chtiwosti:
Pocátek mudrosti gestit bázeň Boží/a vme-
nij swatých wěcy gestit opatrnost: Strze-
mne rozmnožij se tobě dnowe twogi/a přy-
dány budat tobě lěha żywota: Budešli
maudry sám maudrost miji budeš/a pakli
posiněwac sám takee ponešes zlee: Žena
blázníwa a křýklawa/a plná také oplzlostij/
a owsssem nic ne vměgij / sedij wedwerzích
domu swého nastolicy/ědež na naywyšším
w městie miji aby wolala ty kteryž gdau
pocestie/a chodij stěžku swau: Kto gest s-

prostny vchyliz se kenne / a blázní mluwila
gest: Wody kradence sladšy gsau/a chleb
skryty chutněšy / a newědel že obrowee tu
gsau/a w hlubokosti pekelnij ti kteryž snij k-
wasy / kdo se gij przidrjeti bude sstupij do
pekla/a kto odegde odnij zachowan bude:~

Mluwí o synu mandreem y blázníweem
sprawedliwem zleem/vpřímém y přewrácenem
lásee y záwisti/yazyku zlem y dobreem.

Kapitola. X.

Podobenstwije Salomua na syna Dawidowa Kra- le Jeruzalemskecho.

Wdřý syn obweseluge otce / ale syn
Blázníwy gest žalost matky swée: Ktož xv C.
Ně neprospegi pokladowee zle do- xi A.
bytij / ale sprawedlnost tat wyswobodij od Eklez. v B.
smrti: Ne vmorziť hladem Pán Buoh žy- Ktož xij D.
wota sprawedliwé / ale wklady newěrných
lidij zrušyť: Kuřa nedbánliwa wwodij chu-
dobu / ale dělých lidij dobywá z Boží: K-
tož zpolehá na klam / tené gest daremnij / a tež
takee yako ptáky letijcy stihá: Ktož shro-
mažduge wežni tené gest syn maudry / ale
ktož w lěře chruope tené gest syn pobaněnj:
Požehnání Boží nahlawě sprawedliwego
ale wsta newěrných lidij přikreywá nepra-
wost: Památka sprawedliwego člověka
s chwálami / ale gmeno newěrných shniget:
Maudry w sedce své přigmet przikázanij /
ale Blázní bit bywá rzeči swými: Ktož
chodij vpřímě / chodij bezpečně / ale ktož na-
kazuje cesty své oznament bude: Ktož mhu-
ra okem dáwage nawěstij tené včiniť bolest
Blázní wsty swými bit bude: Pramen żywo-
ta gsauť wsta sprawedliwego / ale wsta ne-
wěrných lidij přysťrit neprawost: Záwist
zbuzuge swáry / ale lástka wssectny hrzých
zakrywá: W wstech maudreho člověka na-
lezena býwá maudrost / ale metla nahřbetu
toho kteryž nemá rozumu: Maudrý křý-
wagij vmění / ale wsta blázna nayblišy

p p ij

Wojte 1 A.
Zalm CX.
Eklez. 1 B.

Ktož xxvij c

Eklez. xxvij

1 par. III. 6

Przysłowij:

głau k hanenij: Statek bohatego gestit ya-
to sylné mjesto ge° / ale strach chudych gestit
chudoša gich: Skutek sprawedliwego ge-
stit k żywotu / ale vzytek newérneho gestit k
hřichu: Cesta żywota tomu kterýž ostržij-
há vměni / ale křož trestání zanedbává teně
blandij: Vsta lžywa tať přikrywagij nena-
wist / křož mluwij hanenij nemandry gest:
Mnohe mluwenij nebywát bez hřichu / ale
křož vstrowinge rzecem swým / nayopatr-
nějšyť gest: Jazyk zagistě sprawedliwego
gestit stržijbro wybornee / ale srdce hřijšnij-
kuow zanic nestogij: Vsta sprawedliwego
včij mnohe / ale křož negsau včeniť tře wchu
době srdce swého zemrau.

Požeňnání Páně činij Bohaté / aniz
přijde nane trápenij: Blazen jako sinége
se činij hřich / ale mandrost gestit mizy opa-
tenost: Cžehoj se bogij newérny toť nan
přijde / žádost geho dána bude sprawedli-
wym: Jako baurze kteráž pomigij tať bu-
de hřijšnij / ale sprawedliwy jako grunt na
wěky pewny: Jako ocet zubuom / a dym o-
čyma / tak leniwy tēm kteržij poslali geho:
Bázeň Božij přydát dnuow / a leta newér-
ných vkrácena budau: Očekáwanij spra-
wedliwych weselee / ale nádege lidij newér-
ných zahyne: Sylá vpřijmeho gest cesta
Páně / a strach tēm křož činij zlee wěcy: S-
prawedliwy nawělyť gse nepohne / ale ne-
wérnij nebudauť bydleti nazemi: Vsta spra-
wedliweho wydadij mandrost / ale jazyk
zlych lidij zahynet Ktowé sprawedliwego
znamenagij libe wěcy / a vsta newérných pře-
vrácena:

¶ O prawosti / pokore / sprostnosti / a sprawedl-
nosti: O zprawowanij a sšaffowanij. O miloseden-
stwi a milostiwosti: A o wěcech tēm odporných:
O rozdáwanij wlastnjho a prodáwanij: O ženě
řeč gest. Kapitola XI.

Alwazij falešnee ohawnost gest v-
Boha / ale waha sprawedliwa ge-
stit wuole geho: Kdež bude pýcha
tuť bude y hanenij / ale kde gest pokora tuť bu-
de y mandrost: Vpřijnost sprawedliwych
lidij zprawowati bude ge / ale oklamánij pře-
vrácených toť ge zkazy: Neprospeget z Bo-
žij wden pomsty / sprawedlnost pak wyswo-
bodij od smrti: Sprawedlnost prosteeho

zprawowati bude cestu geho / ale w newěry
swée klesne newérny: Sprawedlnost wy-
swobodij vpřijmee / ale lšiwij / pochopeni bu-
dau w swé lšti: Když vmře člověk newérny
žádné nádege nebude wjice / a očekáwanij pe-
liwych zahyne: Sprawedliwy člověk wy-
swobozen gest z zámurku / a dán bude mjesto
něho newérny: Člověk lichý vsty oklamá
wá přitele swého / ale sprawedliwy wyswo-
zeni budij vměni: W dobrých wěcech spra-
wedliwych lidij wywysšeno bude mjesto / a
wzatracenij newérných bude pochwálenij:
W požeňnání sprawedliwych wywysšeno
bude mjesto / ale strže vsta newérných škaze-
nost bude: Křož pohrže přijtelem swým /
nazmijť gest na srdcy swém / ale mndry muž
mlčeti bude: Křož chodij lšiwě / pronasly
taynee wěcy / ale křož wérny gest teně tagij
poručestwij přijtele swého: Kdež není
zprawce tuť lid padne / ale zachowanij tu
kdež mnohe gsij raddy: Přijde zle natoho
kterýž slihuze zacyzho / ale křož wystřihá se
osydl bezpečen bude: Žena milostná nagdet
sláwu / a sylnij mizti budau z Božij: Dobře
činij dussy swé člověk milosrdny / ale kterýž
gest vkrutny / teně y přijbuzné zamijá: Ne-
wérny člověk činij dylo ne vstawičie / ale
tomu kterýž rozsýwá sprawedlnost gest m-
zda wérná: Dobrotiwost zprawowuge
žywot / a následowanij zlych wěcy přypra-
wuge smrt: Ohawne gest Pánu Bohu
srdce zlee / ale wuole geho gestit wěch křož
vpřijme křáčegij: Ruka na ruku / nebudet bez
hřichu zly / ale sylné sprawedliwych spase-
no bude: Kraužet zlatý napyštu swině / žena
pěkná a bláznivá: Žádost sprawedliwych
gestit wšsecko dobře / ale očekáwanij hřijš-
ných lidij gestit přehlidoť: Giniť vdelugij
swých wlastnjch wěcy a bywagij bohatey-
šy: Giniť pak beru cyzy a wzdycy w psorě
głau: Dusse kteráž dobrořečij / roztučnij / a
křož ginee opoguge / y on taťee opogen bude:
Křož strýwá obilee zloržečen býwá odlidij /
ale požeňnání nadhlawu prodáwagijch:
Dobrzeť przywstáwá na vswitě ten kterýž
hledá dobrých wěcy: Křož pak pilen gť zlych
wěcy sauzent bude od nich: Křož dausá w
swém z Božij padnet / ale sprawedliwych ya-
ko zelený list rozplodij se: Křož būrij čeládku
swu wladnutij bude wětry / a křož nemndry

Wýs x A.
Elezja. V 6.

Przysłowij.

gest sliżyti bude mandránu: O wotce spra-
wedliwego gest drzewo żywota / a ktoż pŕij-
gimá dusse mandryt gest: Poněwadž spra-
wedliwy na zemi bēte odplatu / mnohem wij-
ce newěrný a hřijšny: ~

|| Bázeti / milost / žena pilná / myšlení y slovo
muže sprawedliwego a tēm wěcem odporne pŕij-
sy se: O worání zemi a prázdnoti. O yazyku a
syle rukú: Také otom abydom sobě newážíli sŕko-
dy pro přitele. || Kapitola. XII.

A Tož miluge kázení / miluge vměni /
ale ktož nenawidí trestání / nemau-
dry gest: Ktož dobrý gest obdrží
sobě od Boha milost / ale ktož dušá w swých
myšleních nedobře činí: Ne vperwí se
člowěk zneprawosti / ale korzen sprawedli-
wych nepohne se: ~

|| Žena pilná gestit koruna mužy swému
ale hnis w kostech té ženy kteraž hanebně wě-
cy činí: Přemýšlowání sprawedliwych
gest saudowe / ale raddy wěrných lidí gest
lštíw: Slova wkrutných wkládají o krew
wsta sprawedliwych wyswobodit ge: O-
brat hřijšnee lidi a nebudaut / ale čeled spra-
wedliwych trwati bude: Po swém naučení

poznán býwá muž / ale ktož gest marný a
blázniwy / wydan bude kupotupě: Lepší
gest chudý mage potřeby / nežli slowitný ne-
mage chleba: Znáť sprawedliwych żywot
howádek swých: Ale krewa hřijšných / g-
su wkrutná: Ktož wore role swé nasycē bude
chleby / ale ktož prázdni nábylázniwěssyt
gest: Ktož ochotný gest żyw gest wstrzyd-
mosti / a w swém napominání necháwát
potupování: Ziadost newěrneho ochra-
na gest nayhoršých / ale korzen sprawedli-
wych tent prospěwá: Pro hřijchy wstni
přiblíže se pád zlemu / a sprawedliwy wy-
swobozen bude z wzkostí: Džykem wst swy-
ch / geden každý naplněn bude dobrými wě-
ci / a wedlee skutkow rukú geho odplaceno
bude gemu: Cesta blázna zdá se wprzímá
před očima geho / ale kto gest mūdřý slyšyt
raddy: Blázen y hned okáže hñew swy /
ale ktož tagi křýwody smyslyt gest: Ktož
to mluwí což zná / saude gē sprawedlnosti /
ale ktož klamá swedeť gest lštíwy: Gestit kře-
tyž slibuge / a jako mečem bodeno býwá swē
domij / ale yazyk mandrych gestit zdrawij:

Wsta prawdomluwná pewnā budau na-
wěky: Ktož gest pak swedeť rychlý / skládat
yazyk ge° lež: Lest wstedy těch křeťž myslee
zlee wěcy / ale křeťž wcházegij wrady pofo-
ge přycházy naně radost: Sprawedliwego
nezarmutij což kōli se gemu přizhodij / ale ne-
wěrnij naplněni budau zlym: Ohawnost
gestit Pánu Bohu wsta lžywa / ale křeťž
wěrně činí ti lžij se gemu: Člowěk chytrý
tagij vměni / a sedce nemūdřých wzbuzugeť
bláznowstwij: Ruka sylných panowati
bude / ale kteraž leenij gest platiti bude daň:
Zialost w sedcy muže ponížijt geho / a ře-
čij dobrau obwefelen bude: Ktož newáží
sobě sŕkody propřiztele / sprawedliwyť gest /
ale cesta newěrných lidí zklamāt ge: Nena-
gdeť člowěk lštíwy zysku / a statek člowěka
budeť mžda zlatá: Nastezce sprawedlnos-
sti / gestit żywot / ale cesta bludná wedeť k
smrti: ~

|| Proč slusij ostržhati wst swých přičyna se
klade: O bohatstwij / pyssenadegi: O naučení do-
brém a poslu: O hřijšných y odobrych lidech:

|| Kapitola. XIII.

S yn mandry gest naučení otce / ale
ktož gest posmēwac neuposlechneť
když trestán býwá: Z owotce wst
swých člowěk nasytij se dobrými wěcmi /
ale dusse newěrných gestit nespolechná: K-
tož ostržhá wst swých / ostržhá dusse swee
ktož pak neopatrně mluwí / zkusyť zlych wě-
cy: Léniwému člowěku chce mu se y nechce /
ale żywot dělných rozlústne: Sprawedli-
wy člowěk w mžkosti mŕiti bude slovo lžy-
wē / ale hřijšny ginee hanij / y sám hanij
býwá: Sprawedlnost ostržhá cesty ne-
winneho / ale neprawost hřijšnýka oklamá-
wá: Gestit yako bohatý / a mēz nemage / a
gest yako chudý / a gsa w mnohem zBoží:
Wyplaceni żywota muže gestit zBoží ge° /
ale ktož gest chudý trestání nestrpí: Swēt-
lo sprawedliwych lidí obwefelugēt lid / ale
swiuce newěrných wšasnet: Mēzy pyšnými
wstawičnē gsu swárowee / a křeťž wšsečny
wěcy s radau činí / ty zprawugij se mau-
drosti: Statek křeťž se pospěšue dobude
vměnsen bude: Ale křeťž pomalu shro-
mážuge se rukau / tent rozmnožen bude: Na-
dege pak kteraž se prodlewa rmutij dusy / ale

pp ij

Przysłowij.

C žádost kdyz se naplní / gest jako drzewo ży-
 wota: Ktoz utrha některce wěcy / sám se k
 budaucymu času zawazuje / ale křoz se bogij
 přikázání / ten v pokoji oby wati bude: Du-
 šse lřtiwec blaudij w hřtřsých / sprawedliwij
 pak milosřdnij gřau / a šitugij se: Synu lřti-
 wemu nic se dobreho nestane / služebník pak
 mandreeho štiastni budí skutkowé / a zpra-
 wowána bude cesta geho: Žákon mudreho
 gestie študnice żywota / aby vchylil se od pá-
 du smrti: Dobré včenij dá milost / na cestie
 neposlušných gestie propast: Wřipný w-
 štekný wěcy sradau činij / ale křoz blázen gř
 okáže s wce bláznowřtwij: Posel newěrné-
 ho člowěka wpaďneť w ezle / ale posel wěrný
 gestie zdrauwij: Chudoba a zlá powěřt ge-
 stie tomu křerýz opauřtí kážen / ale křoz po-
 wolij tomu křerýz ge- třesce / oslawent bude:
D žádost kdyz se naplní kochání činij duřsy:
 Nemilugij blázní tech křerýz warugij se zlych
 wěcy: Ktoz s mandrymi chodij mandry
 bude / a křoz přijtel gest bláznow takýz v-
 činěn bude: Hřtřsnee lidi postihá zlee / ale
 sprawedliwym dány budí dobre wěcy: Do-
 bry člowěk znořkawij posobě dědice / syny y
 wnuřy / a štatek hřtřsneho člowěka zach-
 wán bý wá sprawedliwemu: Mnozy poř-
 mowé nanowých dědinách lidi chudých / a
 giným shromážďugij se bezřadu: Ktoz li-
 tuge metly / nenáwidij syna swěho / ale křoz
 miluge geho wřtawičně včij geho: Spra-
 wedliwy gi a nasytij duřsy swau / ale břycho
 hřtřsniřtuow gestie nenasyčené:

1743 xxiii 6
 1744 xxx 6

Mudrost neř bláznowřtwij ženy počem po-
 znáwagij: O šyle woluow a muřy blázn: O chy-
 trem synu a lřtiwem: O milosřdenřtwij a bázní
 Bořij. Kapitola. XIII.

Job xij C. **M**dra žena wzđelawa duom swuřy
 ale nemudra řlaweny řkazyř ruřa
 ma: Ten gestro chodij w přijmu ce-
 řtú a bogij se Boha / pohřzen bý wá od ono-
 ho křerýz křáci ohyřdanu cestau: W vřtech
 nemandreeho metla pychy / a vřta mandrych
 ořtřzřhagij gich: Kdeř negřau wolowee
 tuř gřau gese praznee / a křez mnoho ořenij /
 tuř gest zgeroná šyla wola: Swědeť wěrný
 nezklamá / ale swědeť lřtiwý mluwíř křywo-
 du: Posměwáč hledá mudrosti a nenalezá /
 naučenij mandrych gestie snadné: Čadag

se s muřem blázniwým an newmij mluwiti
 opatřné: Mudrost vmeleho gestie porozu
 měti cestie swce / a neopatřnost Bláznow
 bludná: Blázen posmijwá se hřtřchu / a me-
 zy sprawedliwym přebý wati bude milost:
 Srdce gestro zná duřse swce horřkost / wra-
 dost geho nepřymijy se cyřy: Duom nemi-
 lostiwých sblázen bude / ale štanřowé spra-
 wedliwých lidi ploditi se budí: Gestie cesta
 křerá zda se člowěku sprawedliwá / ale nay-
 posledněřsy wěcy gegij wedau kř smrti: S-
 mijch sbolestij smijssen bude / a poradosti na
 posledy bý wá pláč: Cestami swym napl-
 něn bude blázen / a nadnim bude muř dobry:
 Prořty člowěk káždemu slowu wěřz / ale z-
 chyřaly znamená křoky swce: Synu lřtiwé-
 mu nic se dobreho nepowede / ale služebník
 mandreeho štiastnij skutkowee budau / a z-
 prawowána bude cesta ge: Mudry bogij
 se a vchyluge se od zleho / ale blázen gde dan-
 řage sobě: Člowěk netřpěliwy činiti bude
 bláznowřtwij / a muř lichy wnenawřřti gest:
 Władnuti budí nemudřij bláznowřtwij
 a wřipnij očekáwati budí vmeňij: Lehnaně
 zlij před dobrymi / a newěrnij před dwerzmi
 sprawedliwých: Chudý takě y swemu přij-
 teli omřzy / ale bohatých mnozy gřau přatele
 Ktoz pohřzy bláznijm swym hřesřy / ale křoz
 smiluge se nadchudým šlahoslawený bude:
 Ktoz wěřij w Pána Boha / ten milosřden-
 řtwij miluge / a křerýz činij zlee wěcy blaudij:
 Milosřdenřtwij a prawda przygořwugij
 dobre wěcy: Wewořřelikeem řkutku dobřem
 bude rozmnoženij / ale křde mnoho slow / tu
 častokřat bý wá chudoba: Koruna man-
 drych gestie z Bořij gich / ale bláznowřtwij
 bláznow gest neopatřnost: Swědeť wě-
 ný wyswobořugit lidi / ale člowěk lřtiwý
 mluwíř lřy: W bázní Bořij gestie danřanij
 řyly / a synuom bázně Bořij budet naděge:
 Bazen Bořij gest študnice żywota aby vchyl-
 lil se odpádu smrti: Duostogenřtwij křa-
 lowo gestie wmmnořřtwij lidu / ale wmalé lidu
 gestie hanřa křmijete: Křerýz člowěk trpě-
 liwý gest / ten se zprawuge mnohan manu-
 drořti / ale křoz netřpěliwy gest / ten wywř-
 řuge bláznowřtwij swce: Žiwot řela gestie
 zdrauwij ředce / ale hnis křstij gestie zawiřř:
 Ktoz oklamá wá nuzneho / křřywu du činij
 řtworřyteli geho / ale ctij geho křoz smiluge

1743 1744

1743

1743

Průřeky.

se nadchudým: W zlosti své wyhnán bu-
de hříšný / ale spravedlivý nadějí má na
smrti své: W sedce opatrného odpočívá
maudrost / a wšelaké nevěře věty bude:
Spravedlnost tat wyzdvihuge národ / a
le bůdne lidi činy hrůch: Wžácný gest v
Krále služebníků rozumný / hñewiwość geho
ne vžytčný trpěti bude:

¶ Křecy povolownee a zpupné yafy gest vžy-
tek zlyho y dobroho. O obřech a naučení
O poslušenství a ochotnosti: O muzy hñewi-
wem a lenivem: O lačomství zlych a modlitbě
dobrych: O powěsti a bázi.

¶ Kapitola. XV.

Dpowěd mětka přelomuge hñew
ale řeč twrdá zbuzuge přehliwost:
Křyk mudyřch ozdobuge vñemij/
ale vst blánuow wydawagij blánuowst-
wuj: Na každem mýstie ocy Páně patřij na
dobré y na zlee: Křyk ochotný gestie dřevo
žywota / ale křyk yafy gest nestrowný ze-
trže ducha: Blázen posmijwát se kázi otce
sweho / ale křyk ostruhá trestanij opatrně-
stij bude: W boyně spravedlnosti gestie
moc weliká / ale myslenij newěrných zkořen
wypřeneno bude: Duom spravedliwého
weliká syla a w vžytu newěrneho gestie zar-
micenij. Vsta maudrych rozřiwati budú
vñemij / sedce blánuow nepodobnee bude:
Oběti hříšných ohawneť gšau Pánu / si-
bowee spravedliwých gšau libeznui: Ohaw-
nost gest Pánu cesta newěrneho / křyk násle-
dunge spravedlnosti milowan bude od Pána
naučení zle toho křyk opauštij cestu žywo-
ta / křyk nemiluge trestanij vñemij: Peklo a
zatracenij před Pánem / čim wíce sedce sy-
nuow lidských. Člowěk zly nemilugeť toho
křyk geho trestce / aniz gdeť mudyřm lidem:
Sedce wesele ochotnau čim twarz / wtruch
losti dusse hyne żywot: Sedce maudreho
hledij nawčeni / ale vsta blánuowých krmij se
ne vñemlosti: Wslyctmi dnowee chudeho g-
sūt zly / bezpečná mysl yafy wstawične hody:
Lepe gť málo sbáznij Božij nežli pokladowé
mnozy / a nenasycenij: Lepe gest pozwání
byti nazel sláskui / nežli natučné tele snenáwi-
stij: Muzy hñewiwoť zbuzugeť swary / ale
křyk trpěliwý gest tenť křyk zbůzené: Cesta
liwých yafy plot ztrnui / ale cesta spraved-

liwých bez vrazu: Syn mudyř obweseľuge
otce / ale člowěk blánuowý pohrda matkau
swau: Blánuowstwu gest radost blánu/
ale muzy opatrný zprawuge křoky své: K-
deť není rady tut se rozptyľugij myslenij/
ale křyk gest mnoho rádcy / tut potwřugij se
Weseliť se člowěk wrozumně mluwenij vst
swých / a řeč potřebná tat gest nayeľstý:
Stežka žiwota nadwčenym aby vchylil se od
pekla nayeľstý: Pán Buoh zřazy dñm
pyšných / a vpewnij meze wdowý: Ohaw-
nost před Pánem Bohem gšaut zla mysl-
enij / a čistá řeč nayeľněstý potwřena
bude v Boha: Křyk následuge lačomství/
tent baurzij čeládku swau / ale křyk nenawi-
dij darnow tent žyw bude: Sřeze milosřden-
stwu a wñru / čistij se hřichowee / ale sřeze
bázen božij vchyluge se káždý od zleho: Mysľ
spravedliwého přemysľowati bude mau-
drost / ale vsta newěrných plnát gšau zlych
wěcy: Dalekot gest Pán Buoh odnewě-
rných / a modlitby spravedliwých vslyšij:
Swětlo očij obweseľugeť dusse / powěť do-
brá rozřucnugeť kosti: Vcho křekesť slyšij tre-
stánij žywota / bydliť bude vprostředku m-
dyřch: Křyk zamýť kázen / newážij sobě
dusse swee / ale křyk powoluge trestanij / tent
gest wladarz sedce sweho: Bázen Božij
gestie vñemij maudrosti / a sláwa předegdet
ponuženij:

¶ Se Buoh zprawuge cestu lidšce / wñdij y wážij /
Chudoba se chwalij / a mudyř / a pokora / a sta-
rost a trpěliwost. ¶ Kapitola. XVI.

Clowěk slusťy przygořiwiti mysl
ale na Boha aby zprawowal ya-
zyl: Wslyctny cestu lidšce známyť
gšau před očyma geho / Pán gest genz wážij
duchy: Oznam Pánu Bohu sturty twee /
a budaut naprawena myslenij twa: W-
slyctny wěcy pro sebe sameho vñimil gť Pán /
ale hřisněho stworyl gest kědmi zleemui: O-
hawnost gest před Bohem káždý zpurný /
byť pak ruká naruce byla nebudeť newinný:
Pocátek cestu dobree gestie činiti spravedl-
nost / a gest wžácná v Boha wíce nežli obe-
towati oběti wñtežytednee: Milosřdenst-
wum a prawdau wyplacuge se neprawost /
a w bázi Božij odchyluge se člowěk od zlee-
ho: Křyk se budau libiti Bohu cestu člo-
p p iij

Hor
o.
1 pti-
me no.
tar-
du.

Przysłowij:

węka / tehdy tepruwo neprzátely geho wведе
wpołog: Lepé gest málo s sprawedlností/
nežli mnozy požitowé sneprawostí sedce dlo
wéka rjódij cestu swan / ale na Boha slusny z
prawowati kroky geho: Kdzy Král zakon
Boží rozgijmá / nepoblandit w sandu wsta
geho: Waha y záwazij sandowé Boží gsu
a skutkowee geho wseckno kámenij na swé-
té: Ohawnij gsan Králi křeťij činij neprá-
wé / nebo sprawedlností wtworzena býwá sto-
lice Králowstá: Wuole Králow gsauf
sprawedlná wsta: Ktož wprjímé wěcy mlu-
wíj milowán bude: Rozbñewánij Králo-
wo gsan poslowee smrti / a muž mandry v-
krotit ge: W ochotné twáry Králowe ge-
stíť żywot / a dobřota geho jako přijwal swé-
čera. Wládnij mandrostij neboť gest lepsší
nežli zlatto / a nabud opatřnosti nebé gest
dražší nežli stržbro: Stezka sprawedli-
wych vchylugeť se od zlee / křoz ostržbá-
dusse swé zachowát cestu swan:

A Pycha przedcházý ponížení / a przed
pádem powysšuge se duch: Lepéť geť křoty
se s richými / nežli deliti křozysti spysšnými:
Ktož wčeny gest wěcy nagdeť dobree wěcy /
a křoz w Pána Boha daufá blahoslaweny
gest: Ktož mandreho gest sedce / sluti bude
opatřný / ale křoz gest libee řečy / wětčij wěcy
nagde: Studnice żywota gestíť naučení
toho křoz gemá / ale wčení bláznůw / gestíť
bláznůwstwj: Srdce mūdřeho naučij wsta
geho / a rzečem wst geho přýdát milost: S-
lowa ozdoba gsauf plast stredij / sladkost
dusse gestíť zdravij křostij: Gestíť cesta kře-
ráž se zdá člowěku wprjímá / ale naysled-
něysší wěcy gegij / wedaufť smrti: Dusse
pracowiteho pracuge sobě / neb ho přynutili
wsta geho: Muž newěrný křopát zlee / a w
wstech geho ohen hořij: Člowěk přewrác-
ný zbuzuget swáry / a muž šlehotný rozluč-
get knížata: Muž newěrný pochlebuget
přijteľy swému / a wedet ge° pocestie nedobře
Ktož spozdwiženýma očima myslí zlé wěcy
takowý hřyza pyšty swé dokonat zlé: Ko-
runa duostogensťwj gestíť starost ta křeráž
nacestie sprawedlností nalezena bude: Lep-
šíť gest trpěliwý nežli muž sylný / a ten kře-
ryž panuge nadmyslji swu / nežli onen křerýž
dobýwá měst: Losy kladeni býwagij wolno-
no / ale od Pána Boha bywagij zřijeni:

Kterak Bůh zussuge sedcy: A že nesusly
pohřdati chudým. Co slusny na Blázna a yatydy
gest powah.

Kapitola. XVII:

Lepší gest kus chleba suchy brado-
stij / nežli plný duom pokrmuow s
swárem: Služebnij mūdřý pa-
nowati bude nad syny bláznivými / a deliti
bude deditwj mezy bratřijmi: Křoz to o-
hñem zusseno býwá stržbro a zlatto wvy-
hni / tak zussuge Pán Bůh sedcy: Zly wpo-
slechne yazyka nesuslechetneho / a muž sfalesť-
ný powolen gest rzečem lživým: Ktož po-
hřdá chudým rühá se stworzyteli ge° / a křoz
raduge se zpádu gineho / nebudeť bezpomsty:
Koruna starcuow synowé synuow / a čest
synuow gsauf otcowee gich: Neslusegij
na blázna slowa ozdoba / amž takee slusny
na kniže wsta lživá: Kámen draby wěsse
ný gestíť očekáwanij toho křerýž očekáwá /
kamž křoli se obrátij opatřné sobě činij: Ktož
tagij hřychu tené hledá přátelstwj / křoz gi-
nan rzečij opětuge rozdeluge smijřeně: Wj-
prospiwa trestanij vmūdřých lidij / nežli sto-
ran v bláznůw: Zly člowěk wždy hledij
swáruow / ale Anděl wkrutny poslan bude
proti němu: Lepé gest pokřati se snedwědic
křoz gij poberu nedwūdátka / nežli pokřati se
s bláznem křerýž daufá wswém bláznůwst-
wj: Ktož zadobře odplacuge se slym / newy-
gdeť zlé zdomu ge°: Ktož spausstij wodu za
stáweni / tené počátek gest swáruow / a nežli
by hanbu trpěl raděgij nechá sanduow: K-
ten gestto činij sprawedliwego nepraweho /
y ten take gestto odsuzuge sprawedliwego / o-
badwa ohawnij gsan před pánem Bohem:
Což gest platno bláznu že má z Boží / pone-
wadž mūdřosti kupiti nemuoz: Ktož stáwí
wysoký duom tené hledá oboření ge° / a kře-
ryž se waruge wčení wpadá w zlé wěcy: Kto
gť přijtel prawý / tené na každý čas miluge /
a bratř w wzkřstí poznán býwá: Člowěk
bláznivý plěsse rukama křoz slibij zapřijtele
swé / křoz myslí rozbroge tené miluge swá-
ry / a křoz powysšuge wst swých / hledit pádu
Ktož přewraceneho gest sedce nenagdeť do-
břých wěcy / a křoz obracuge yazyk wpadá
w zlé: Narodil se blázen w pohaniw swém /
protož ani otec w synu bláznivem potěšeni
bude mjeti: Mysl weseľa činij wět wěšsený
Duch smutny wysussuge křosti: Newěrný

Das ist
Haman
v. 1. 2.
Lib. 1.
Ephes.

Wys. xiiij b

D

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

Wys. xiiij b

*Ein dreyfacher Rath, der Gott wahrhaftig lüthet
 ist, ist viel nützlich, als ein dreyfacher Stuhl
 der man sich setzen kan. **Prüfslawij.** Ein dreyfacher Rath*

*clowek bere dary zlina/aby přewrátil stěky
 sandu: Uatwari mandreho okazuge se mu-
 drost / ale oči blázniv na končinách země:
 Rozhněwáníj otcowo gestie syn bláznivý
 y žalost matky kteráž geho porodila: Uenit
 dobré včiniti škodu spravedliwemu / aniž
 býti zpráwce kterýž práwě sandij: Kdož v-
 strowiuge řeči swých / věny gest a opatr-
 ny / a muž věny gestie draheho ducha: Blá-
 zen budeli mlčeti zdáti se bude mandry / a za-
 wřeli vsta swá / gmijn bude zarozumneho &*

*¶ Wo odstapenij odpřitele/wo vstech blá-
 zny/ o spravedliwem kterýž sám na sebe prvotně
 žaluge: O bratru kterýž bratru pomáhá: O vřicku
 vst: O ženě dobré/ a zlé: O rozmilawáníj chudeho
 a bohateho. O přiteli towaryštym.*

*¶ Kapitola XVIII.
 Křičin hledá křož chce odstapiti
 od přitele/ powšlelity čas budeť o-
 byzdný: Nepřigijmá blázen slow
 mandrosti / gedine leč mluwiti budeť ty wě-
 cy kterej wrtí se wstřecy geho: Uewěrný
 kdož přigde nahlubinu hříchůw zausá / ale
 gde zanjm lehkost pohanění: Woda blu-
 bohá slowa z vst muže/ a potok hoyný stud-
 nice mandrosti: Uenit dobre přiguti oso-
 bu hřisného w sandu / aby odchylil gse od
 prawdy sandu: Vsta blázna wpletan se
 w swáry/ a řeči geho ružnice wzbuzugij: D-
 sta blázna gšauť geho zřazenij / a řeči geho
 gšauť pád duse geho: Slowa toho genž
 má dwa yazyky zdagij se jako prostá / a o-
 nať proměgagij až do wnitř žiwota: Leno-
 cha porážij strach/ a duse jenlagliw lačné-
 ti budan: Kdož rozmářily a rozpustily gest
 w skutku swém/ gest bratr toho kterýž dýlo
 swé leckams rozptyluge.*

*¶ Wěje nappewněgšij gestie gměno pá-
 ně/ knij vřická se spravedliwý a bude powy-
 šen: Statek Bohateho gestie město sy-
 ly geho/ a jako zed pewná obklicugic geho:
 Srdce cloweka prwe nežli klesne powyšsu-
 ge se/ a prwe nežli zwelebens býwá / ponížu-
 ge se: Kdož prwe odpowijdá nežli wysly-
 šij/ okazuge řem že gest blázen / a pohanenij
 hoden: Duch muže posyluge mđloby swé/
 a ducha toho kterýž snadně se rozhněwá/ &
 do bude mocy s něstie: Srdce opatrneho w
 ládnauti bude vměním / a vcho mandrych*

*lidij hledati bude naučenij: Dar cloweka
 rozširugeť cestu geho/ a před knijaty pro-
 stranstwuj genu čini: Spravedliwý nay-
 prw sám nasebe žaluge / přigde přitel geho
 a postihneť gey: Los strownáwá odpor-
 né strany/ y mezy mocnými rozsuzuge: Bra-
 tr kterýž pomoc má od bratra gest jako mě-
 sto pewné/ a sandowé jako záwory měst pe-
 wné: Z owotce vst muže naplneno bude
 břicho geho/ a vřickowé vst geho nasytij ho
 Smrt y žiwot w mocy yazyka/ a kdož mlu-
 gij gey gšitit budan owotce geho: Kdož
 nagde ženu dobran nagdeť dobré / a nabude
 porěšenij od pána: Kdož zahánij ženu do-
 bran zahánij bodeť/ ale kdož chowá cyzolož-
 nicy/ blázen gest a nemandry: Clowek
 chudý mluwí s prozřami / ale bohatý kři-
 kati bude žuriwé: Muž kterýž zlásky nachy-
 len gest k towaryštwu/ lepšij přitel gest než-
 li bratr &*

*¶ O sprostnosti chudeho cloweka. O bláznos-
 twij: O přátelich bohateho a chudeho: O swěd-
 ku falešným: O sláwě trpěliwego: O hněwu křá-
 se: O ženě swatliwé/ a otom že žena dobrá od sa-
 mého Boha dána býwá: O wyučeníj syna.*

*¶ Kapitola XIX.
 Lepšij gest clowek chudý kterýž
 chodij w swé sprostnosti nežli boha
 ty vřickuge vst swých/ a nemand-
 ry: Kdež nemij vměnij duse/ tuť nemij dob-
 re/ a kdo pospěšně chodij vrazí se w nohy:
 Bláznostwíj cloweka oklamáwá cesty ge-
 ho/ a nadymá se sedcem swým proti pánu
 Bohu: Zbožij přidáwá přátel mnoho / ale
 od chudeho/ y ti kterej měl odstupugij: Fa-
 lešný swědek nebudeť bez pomsty / a kdož lež
 mluwíj nestrygeť se: Mnozy lidé ctij osobu
 mocného/ a přatele gšau tomu kdož gim da-
 ry dáwá: Cloweka chudeho bratřij geho
 magij wnenáwisti/ nadto y přatele geho da-
 leko gšau odesli od něho: Kdož toliko spolij
 há na slowa nic nebude mjeti/ ale kdož wlad
 nemyslij swau / mluget dussi swau/ a kdož
 pilen gest opatrnosti/ tenť nalezne dobré wě-
 cy: Swědek falešný nebudeť bez pomsty
 a kdož mluwíj lež zabyneť: Ueslusiť na b-
 lázna zbožij/ ani naslužebnik aby panowal
 nad knijaty: Vměnij muže poznáno býwá
 po trpěliwosti/ a cest geho gestie aby nessler*

*gimij
 dary
 sandu
 drost
 syn
 Uenit
 Kdož
 vstrowiuge
 věny
 gestie
 draheho
 ducha
 Blázen
 budeli
 mlčeti
 zdáti
 se
 bude
 mandry
 a za-
 wřeli
 vsta
 swá
 gmijn
 bude
 zarozumneho*

*traj xxviii
 in primis
 d. i. f. l. t. j.
 nova versio
 bohemia: in
 primis d. i. f. l. t. j.
 germanica
 versio: in. vi.
 utro. f. r. o. m. i.
 n. i. g. e. h. a. i. t.*

Handwritten notes at the bottom of the page, including references to 'P. P. v.' and 'B. P. v.' and a list of names or locations.

Průřekův:

Uj xxv c. chetných věcí varoval se: Jako řvaný
lwovo/tak gest králův y hněw/a jako ro-
sa nabylinu/tak y ochotnost geho: Blázní-
vý syn gestie žalost otce / a swárliwá žena
gest jako střecha strze kterauz to vstawičnē
teče: Dím a zbožij dáno býwá od rodičůw
ale od Boha toliko dána býwá žena opatr-
ná: Lenost vroduj dřimotu/a duse nedbá-
liwá lačnēti bude: **E** kdož ostrěhá přikáza-
ní Božijho/ostřeháť duse své/ale kdož za-
netbáwá cest swých zahyneť: Jako na zyst
Pánu Bohu pügēge/ědož smiluge se nad-
chudým/a gistiinu geho nawrátij gemu: Dē
syna swého a nepochybuj/ě zabiti geho nep-
řekládaj sedce swého: Kdož gest netrepeliwy
ponešet škodn / a když někomu něco wezme
přiložij: **S**lyšij radu a přijimij kázeň
aby byl maudry w nayposledněyších vě-
cech twých: Mnohát sa myslenij w sed-
cy muže/ale wile Božij tak nawěky zůstane
D ělowěk potřebný gestie milosrdný a lepsiij
gest chudý sprawedliwy nežli muž lživý:
Uj xxvi c. Bázeň Páně gest ě žiwotu/a whoynosti pře-
býwati bude bez nawostijwenij nayhoršij
wěcy: Lenoch skrýwá ruku swau pod paž-
di/a newztáhne gij ani ě vstům swý: Když
se zly trestce/blážen mudřegšij bude/a pakli
budēs trestati maudreho porozumijē mau-
drosti: Kterýž syn trápij otce a warugeše
mateře/ohawnyť bude a nestěasný: Nepře-
stáwagj synu slyšeti naučenij / aniz budēs
newěda řeči vměnij: Swědek neprawý
posimijwá se sandu/a vsta newěrných lidí s-
žerant neprawost: Připrawenē sa posimē
wacím sandowě a kladiwa/gesto bigij tela
blázníw s.

Wino také gest/a hrůza Králowa: Wa-
ha nesprawedliwá a mýra / Bohu gest ohawná:
Sni slusij se warowati / a chleba lji: O zbožij
rychle dobytým: Tlesluj pak zlořečiti otce/aniz
jeho za zlé platiti. **Kapitola XX.**

Milná gest wěc wino a swárliwé
opilstwíj/ědož koli wřech wěcech to-
chá se/ nebudeť maudry: Jakož
řvaný lwovo také gē y hrůza Králowa
Kdož popauzj geho hřessijē proti dussi swé
Ějest gest ělowěk tomu kterýž se waruge
swárliw blázní pak tie wssickni pletau se w
swáry: Leniwy pro zymu nechťel worati

protož žebati bude w lécě a nebude gemu dá-
no: Jako woda hluboká/tak gest radda
wsřdecy muže/ale ělowěk mudrý dobudeť gij
Mnozy lidé slowau milosrdnij/ale muže wě-
rneho ědo nagder: Sprawedliwy kterýž
chodij w vpřimnosti swé/blahoslawenē zu-
stawij po sobě syny: Kral kterýž sedij nasto-
licy sandnē/ěazy wssěckno zlé wzhlednutijm
swým: Kdo muže řijcy/čistē gest sedce mé-
čist sem yá od hřichu: Waha a waha/mij-
ra a mýra/obě gest ohawne před Pánem bo-
hem: Posnaznosti býwá poznán služeb-
nijk/gsaui čistij a vpřimij skutkowě geho:
Dcho kterýž slyšij/a oko kterýž widij Pá buh
gest obě včiml: Nemiluj spanij ať tebe chu-
doba nesauzj/otewři oči swé a nasytis se
chleby: Každý ědož kupuge řijka/zlé gest z-
lé gest/a když odegde tehdy chlubiti se bude.
Gestie zlatto a mnozstwíj kamení drabe-
ho/a zacyzj wezmi základ odněho: Chutný
gest ělowěk chleš lji/a potom naplněna bu-
dau vsta geho kamēkem: Myslenij tak ra-
dami vpewněna býwagij a s rozstastnostij
wedem magij byti boyowě: Nepřitowa-
ryšij se k tomu kterýž pronášij tajné wěcy
a chodij lšiwě a rozstřuge vsta swá: Kdo
lage otce swému a mateři/vhasnē swíce ge-
ho vprostřed temnostij: Dēdictwíj kterýž na
počátku brzo/a s chwátanijm dobywá gse/
naposledy zbaweno bude požehnánij: Učij
kay odplatij se zlým za zlé/čeláj Pána a
wyswobodij tebe: Ohawnost gest v
Boha waha a waha neprawá/zawagij lšiw-
wēnenij dobre: Od Pána sprawowaní
býwagij křokowě muže: Kdož pak zlidij mo-
cy bude porozumēti cestě swé: Pád gest ělo-
wěku často sliowati swatým/a po sliwu od-
wolati: Kral maudry rozptyluge newě-
ně/a natahugē nanē lucistē wjřezné: Swij
tedlnice Páně gest dychánij ělowěka/kteráž-
to wylhēdāwá wssěckny wěcy tajné w ži-
wotě: Milosrdnstwíj a prawda ostrěhá
gijē Krále/a dobrotiwostij wtrwzuge se sto-
lice geho: Radosť mládenčiw gestie syla-
gich/a čest starce gestie šedina: Šynalost
rány odeymēť zlé wěcy / y rány w tajno-
stech žiwota:
Ě se sedce Krále wence Božij gest: Chwalij

Przysłowij.

se miłosrdenstwij a hanj se laspej: O ženě swateli
wě a pyssnem muži.

¶ Kapitola XXI.

Ako rozdelenij wod/tak sedce Krá-
lowo wrutku Božich/kamj kolibu-
de chytiti nachylit ge: Wsselika ce-
sta muze zdá se genu vpřimá/ ale Pán buh
wájse sedce: Čjiniti milosrdenstwij a saud
wájse se lúbij Pánu Bohu nežli obeti/ wyzda-
wženij očí gestit rozstřčenij sedce: Swět
lo hčijssnych lidij gestit hčijch: Myslenij
sylneho wždy w hognosti/ ale každý lenoch
wždy w nauzy gest: Kdož s hromazduge
pořlady yazykem lživym/ marný gest bez-
smyslňy/ a wplete se w osýdla smeti: Lau-
peje newěrných podtrhnanť ge/ neš nechte-
ciniti sandu: Přewrácená cesta muze wzda-
lena gť od Boha/ ale kto čist gť vpřimýť gest
stutek geho: Lepě gest sedeti w krugi střechy
nežli s ženau swatliwau w domu hodowá-
mij: Dusse hčijssneho žádat zleho/ nesmilu-
geť se nad swým bližním: Když tepau zlee-
ho/maudregssij bude nerozumny/ a budeli
následowati maudreho/ nabude vmění: Wymys-
sluge sprawedliwý odomu nespra-
wedliwego/ aby odtehl hčijssně od zleho:
Kdož zakřywa vcho swě když chudý wolá/
onť taky wolati bude a nebudet vsslyšan:
Dar střety vřocuge hněw/ a dar wolnu
daný krotij rozhněwánij naywěstssij: Ka-
dost gest sprawedliwemu včiniti saud ale
střach řem řetěj činj neprawost: Muž kre-
řyž poblaudil od cesty naučenij/ přebýwati
bude mezy množstwim obrůw: Kdož mi-
luge hodowánij/ budeť wchudobě/ a kdož mi-
luge wjino a tučné wěcy/ nezbohatijť.

Mužto sprawedliwego dan bude hčij-
ssny/ a mužto praweho dan bude neprawý
Lepet gest bydli w zemi pustě/ nežli s ženau
swatliwau a zlobiwau: Pořlad žádostiwý
y oleg w přijbytku sprawedliwego/ a člowěk
nemaudry rozměhato: Kdož následuge
sprawedlnosti a milosrdenstwij/ nagdet ži-
wot a sprawedlnost a sláwu: Maudry člo-
wěk opanuge město sylnych/ a danfánij zla-
zylo sylu gich: Kdož ostrěhā vřt swých a
pyssny a zpurný slowe nevměly/ řetěj w
hněwě okazuje psychu: Žiádosti vmořugij
lěniwego/ neš nechte-
li ničehož tuce geho dē

lati: Celý den žádá a chce/ ale kdož sprawe-
dliwý gest vřelowatit bude a nepřestānet:
Obeti zlych lidij ohawně řetěj obetugij gse
zhřijchu: Swědek lživý zahynet/ muž po-
slusny mluwý w řetějstwij: Muž newě-
rný nestydatě postavuge twatř swu/ ale kdož
vpřimý gest/ opravugest cestu swau: Čle-
nūt maudrosti/ nemūt opatřnosti/ nemūt rad-
dy proti Pánu Bohu: Kuj připrawuge
se ředni boge/ ale Pán Buh dáwa w řetěj-
stwij:

¶ O dobré powěsti o chudém y bohatém: O
milosrdenstwij a čistotě: O wssřaze hněmíwego
a že nsslussij cýlřw starých přestupowati.

¶ Kapitola XXII.

Epssij gest dobré gměno nežli zbožij
weliké: Nad zlatto zagistě y nad
střijbro gestit milost dobrā: Bo-
hatý a chudý pořkali se spolu/ obadwa stwo-
řil Pán Buh: Čhytry widij zlať přihodu
a vřřwā se/ ale prostý gde a wpaďa wssřo-
du: Konec střizliwosti gestit bázeň Páně/
zbožij/ sláwa/ y žiwot: O dēnij a mečowee
gslant na cestě pyssneho/ ale kdož ostrěhā du-
sse swě daleko odegdet od nījch: Přij-
slowij gest: Mladenec podle cesty swě krá-
čege/ takē ředě se s starā neodegdet od nīj: Bo-
hatý chudým rozřazuge/ a kdož wypugčuge
něco/ slujebnij gť toho ořřkohož wypugčuge
Kdož rozřwā neprawost žiti bude zle wě-
cy/ a metla hněwu wezmet konec: Kdo gest
hotowý k milosrdenstwij požehnan bude/ ne-
bo chlebu swých vřelil chuděmu: W řetě-
stwij a cti nabude kdož dary dáwa/ ale řem
řdož ge řerau dussij odgijmā: Wyžen posmě-
wače a wygde snim swat a přestēnaut žalo-
by y hanenij: Kdož miluge čistotu ředce/
promilost vřt swých miji bude přijtele Krá-
le: O č Páně ostrěhāgit vmění/ a potřij-
na by wagi slowa newěrneho: Řijřā leni-
wý/ Lew gest wně vprořřed vřic vřawil-
by mne: Jáma hlubokā vřřa cýžy ženy/ na
řoho gest se Buh rozhněwal wpaďnet donij
Blāžnowstwij přiwāzanot gest w ředey dij
řetě/ a metla řāžně wyžene ge: Kdo řřřiwě
oklamāwa chuděho aby přispořřil sobě zbožij
porom dá Bohatřssijmu/ a řam nauzy řepeti
bude.

¶ Muž synu nachylit vcha řwego a po-

Wys. x. B

Eklesy. vij. A

Eklesy. XXXI. c.

Wys. xiii. C

*Callor frozlyshy
Onf Cap. 1. Et sic porro
Legantur quoy Epistola Apo-
Holonia. Speciatim autem Joanne*

Przysłowij:

Plauchay slow mandrych lidſi / a přičin ſed-
ce knauchenj memu / neb pěkně bude tobě když
ge chowati budešs w Paměti twé / a rozho-
nij se w vſtech twých / aby bylo w Pánu Bo-
hu daufanij twé / a protož oſázi ge tobě dnes
wypſal ſem ge tobě třemi obſyčegi w my-
ſlenj a w vměnj / abych oſázal tobě per-
noſt a wymluwy prawdy / aby vměl odpo-
wědět z těch wěcy / tēm kterých poſlali tebe :
Necni náſylj chuděmu nebo chudý geſt / aniž
vtiſkay mizného w bráně / neb Pán Buoh
ſauditi bude při geho / a trapiti bude ty kterž
trápili žiwot geho : Uebý way přitel člowě-
tu hñewiwěmu / ani choď ſimuzem přchliwý
aby ſnad nenaučil ſe ſtežkam geho a wzal by
pohorſſenij duſſe ſwé : Uebý way s třemi kte-
rých ſliſugij / ruce ſobě dáwagijce / a kterž ru-
kogmē činij ſe za dluhy / nebo nemáli čimby
zaplatil / yaťy to diw wezmeli oděw žkomo-
ry twé : Nepřeſtupij cyliw ſtarych / kterž
wložili otcowee twogi : Džellis člowěka ry-
chleho w ſkutku ſwém / před Králi ſtane ta-
kowý / aniž bude před poníženyimi s.

Kterak ſe má mjeti na hodech v Anžjete a
ſtolu warowati ſe záwiſtněho : A že ſluſſij děti ka-
rati : Hodowanj a opilſtwij wina ſe warowati a
newěſtky nežadati.

Kapitola XXIII:

Dyžby ſedl zaſtūl aby gedl s kniže-
tem : Pilně ſſetě ktere ſau wěcy po-
ſtaweny před twárj twau / a přiči-
ni niž koſtūm twým / wſſať máſſli w mocy
žiwot ſwý / nežadáy poſtrmíw toho wniěž
geſt chleb lji : Uepracuy oto aby bohat byl /
ale opatnoſti twé vlož mjeru : Uepozdwi-
huy očí twých k zbožj / kterchož mjeti nemu-
žeſs / neboť wdelegij ſobě křídla yaťo Orlice /
a zaletij do nebe : Uegez s člowěkem záwiſti-
wým / aniž žáday poſtrmu geho / nebo yaťož
čaroděgnij neb hadač / domnūwá ſe otom-
čehož nezná : Dijť tobě gez a pij / a ſedce ge-
ho nenijť ſtebau / poſtrmy kterž gſy ſnědl wy-
wrátijſs / a ztratijſs pěkně řeči twé : Uem-
luw w vſſi nemandrych / neboť pohrdati bu-
dau naučenijm wymluwnoſti twé : Uedoty-
káy ſe mezy ſtarych / a napole ſyroktūw newo-
krácey / nebo přibuzný gich geſtiť ſylný / a
onť ſauditi bude proti tobě při gich : Weg-

diť k naučenij ſedce twé / a vſſi twé ſlowūm
vměnj : Ue odgijmagž od djetě twého
kázne / nebo budeſſlige ho mſtati metlau ne-
vměre : Ty zagijſte metlau mſtati budeſs ge-
ho / a duſſi geho zpekla wyſwobodijſs : Sy-
nu mury / budeli duſſe twá mandrá / radowa-
ti ſe bude ſtebau ſedce mē / a weſeliti ſe budau
ledwij mē / když mluwiti budau prawě wěcy
vſta twá : Uenáſleduy ſedce twé hñijſſi-
tiw / ale buď celý den w bázni Božj / nebo
mjeti budeſs naděgi w nappoſledněgſſij čas
a očekáwanij twee nebudeť od yato.

Synu mury poſlauchay a budij mau-
dry / a zprawuy myſl ſwan poceſtē vprjme-
Uebý way nahodech wopilciw / ani naťwa-
ſých těch kterž ſnáſſegij maſſo kgedenij / neb
ti geſſto ſe vprazdnugij k nápoji a k gūd-
neſſenē ſnědij / a gich ſpanij bude pod ztrha-
nyimi ſſáťy. Poſluchay otce twého kterž te-
be zplodil / a nepohr dagž matkai twau když
ſe ſſará : Prawdu kup a neprodáway
mandroſti / y naučenij / y rozumnoſti : Ka-
dugeť ſe s vrěſſenijm otec ſprawedliwého /
kdož mandreho zplodil radoſť bude mjeti žně-
ho : Kaduy ſe otec y matka twá : Weſeltež
ſe kterij tebe porodili : Uuwy ſenu dag mi ſe
dce twé / a oči twé oſtrijhagtež ceſt mych : Já-
ma zagijſte hluboká geſtiť newěſtká / a prob-
lubně vžká / žena cyžy onat auſlady činij na-
ceſtē yaťo lotr / a kterž nalezne opatrně zabu-
bij : Komu běda / čimū Otcy běda / komu
ſwárowé / komu yamy / komu bezwiny rá-
ny / komu křhánij očí : gedinē tēm kterž ſpo-
lu kwaſý nawijnē / a včij ſe kdo lepe ſwan čij-
ſſi wypij : Uehleď nawijnō když ſe rōj / když
ſe ſtēwij w ſtlenicých barwa geho / nebē w-
cházý lahodně / ale potom napoſledy vſſine-
tē yaťo had / a yaťo Bazylifſkus ged w to-
bē rozlji : A oči twé vžijť ſpožádanijm cyžy
ženy / a ſedce twé mluwiti bude přewrácene-
wěcy : A budeſs yaťo ten který ſpij vproſt-
řed moře / a yaťo dřjmauwý plawec ztratē
weſlo / a djiſs / Bili ſau mne a necil ſem / tchali
ſau mnan / a yá nic necil / když procytj / a o-
pět zaſe wjno naleznū s.

Powaha mandroſti y mandreho : A že
máme wyſwobozowati ty kterž wodij napopra-
wu : Zpádu nepřjtele neſluſſij ſe radowati / ale bo-
ha ſe báti : Opoli léniwého člowěka kterchož třeſſe

Przysłowij.

¶ Kapitola XXIII.

W Enásledny mužiw zlych/aniž ža-
day byti snimi / neš sedce gich pře-
myssluje olaupěžich/a vsta gegich
mluwij leš: Múdrostij wzdelá bude dím
a opatnostij vperwunge se: Wnaučení na
plněny budau pinwice / wsselity statek dra-
hy a naykrajšij: Muž maudry gestit syl-
ny/a muž včeny gestit mocny a sylny / nebo
s spúsobenijm táhnau do boge: A bude wy-
swobozenij tu kdez to mnoho rad gest: Wy-
soťat gest welmi blázu maudrost/wbrání
ne otewřet vst swých: Kdož myslj zle vci-
niti/blázen slauti bude: Mysslenj blázuw
gestit hřijch / a ohawnost lidstá gestit vtr-
hač: Zaufassli padna wden sauzemj twee
ho vubudeť sily twe: Wyprost ty gestto ge-
wedaunapopravu/a těch kterej táhnau na
sinet wyswobozowati nepřestáway: Dú-
šli nemám takowémocy/ten tomu rozumij
kterýž sám patřij wstředce/a strážce duše twe
niet ne oklamá/nebot odplatj člověku wed-
le skutkw geho: Synu gez med nešt gest
dobry/yplast středj genj gest naysladšij v-
stun twym/tak gest y naucej maudrosti
dušj twj/kterýžto kdez nagedes miji budeš
wonaiposlednějši času naděgi a naděge twá
nebudeť zmařena: Některez ani se ptay na z-
lost wdomu sprawedliwego/aniž kaz odpo-
činutij geho: Sedmkrát zagistě padne za-
den sprawedliwy/a zase powstane/ale hřijš-
nij padnu wezle: Kdož padne nepřitel twuy
neradny se / a w pádu geho newesel se sedce
twé/atby snad ne vzřel Pán Bůh a neljbi-
lo se genu to/a odyalby od přjtele twe° hñew
swy: Neswat se snayhoršim / aniž nášle-
duj hřijšnych/nebot zlj lidé nemagj naděge
kudancym wěcem/a swětlo hřijšnych lidí
zhasnet: Synu muiy bog se Boha y Krá-
le/a s vtrhaci nemey towarystwa/nebot ná-
hle připadne zatraceni gich / a pad obogich
kdožná: Toto také maudrym nenij dob-
re/přijimati osobu w sandu: Kterij řjka-
gij nesprawedliwemu sprawedliwy gsy/fl-
nauti budau ge lidé/a budau w ohawnosti
pokolenim: Kterijž gine trestcy / chwáleni
budau a přjgdenané pozhnánj: Vsta po-
ljbj/ta kteráz prawě řeci mluwj: Připraw
zewonitě stutek twuy a pilně dělay rolj twu

a potom vstanowjś dím twuy: Tebyway
nadarmo swēdeť proti bližnjmu swému / a-
niž komu pochlebuj vsty twymi/aniž řjka-
yakož mi učinil tak genu učinijm / a od pla-
tjím se gednomu každému wedle skutkw ge-
ho: Přes pole lénjwego člověka šel sem/a
pres winnicy muže blázu/a hle wssudy po-
rostlo koprivami / a swrchet gegij naplněn
gest třtjím / a ohrada zdená zkazena byla:
To kdez sem vzřel/wložil sem w sedce swe/a
přjkladem geho naučil sem se kázni: A doka-
wad lénjwy spáti budeš/dořawad zesna ne
wstaneš: málo zagistě pospišs/maličko po-
dřjmes / maličko ruce složjśs aby odpoči-
nul/a přjgdet natebe yako posel rychly chu-
doba twá/a žebrota yako muž woděnj:

Wys vi B.

¶ Chwalicebná gest pokora/a poslusenstwi
dobře/atpěliwost vžitečná: Med kterak máme
gřjsti: Kneprjtelj kterak se miji: O swárliwě že-
ně.

¶ Kapitola XXV.

T Ato sau také přjslowij Salomú-
nowa / kterej to přeložili sau mužj
Ezechyasse Krále Jůdské: Slá-
wa Páně gestit tagiti slowo/a sláwa Krá-
lowstá ptáti se na řeci: Ube swrchu a země
dole/ale sedce Králowstě gestit nepoznalee:
Setři rez s stříbra a budeť nádoba přecistá
odegmi neprawost od obličege Králowa
vperwnij gse sprawedlnosti stolice geho: Ue-
okazny se slawnyim před Králem/a namj-
šče weljtych lidí nestáway: Uebo lepet gē
aby powědjno bylo tobě / wstup sem way-
sse/nežliby byl ponizen před Knížetem: Kte-
re wěcy widěly oči twe ne hned pronášey w
swáru aby potom oprawiti nemohl kdezby
zhaněl přjtele tweho: O twe potřebě roz-
mluw s přjtelem twym/a tagne wěcy cyzy
mu nezgewug/aby snad neposimjwal se to-
bě kdez by vslyšsal a nepřestálby rauhati se
tobě: Nílost a přátelstwj wyswobozu-
ge/kterejto wěcy zachoway sobě aby w pos-
měch nebyl: Jakožto yablka zlattá nalo-
žjch stříbrnych/ten kdož mluwj slowo ča-
sem swym: Uávšnice zlattá / a Perla stě-
wicy/gestit ten kdož trestce maudreho a v-
cho poslusně: Jako chlādek od sněhu wden
žni/tak gest posel wěrný tomu kterýž geho
poslal/a dušj geho odpočinutj připrawj:
O blacy a wjtr ponjchž dešť neprši/tak gē

Lukáš x új b

B

Wys xv A:

Abba Pater! Halleluja!
Miserere mei, Et defen-
de porro Ecclesiam

Průřeky.

muž slavný gestto nedežij co slibij: Trpeli-
wostij vřeceno býwá Knijze/a yazyk mē-
ty zlomuge twrdost: Nalezly med/gezyz
což potřebij gest/aby snad přegeda se newy
wrátil ho/ odwrát nobu twau od domu bli-
žního twého/ atby snad stesna sobě y new
zal tebe wnenáwist: Syp a meč/a střela
wostřá/gestie člowěk kteryž mluwi proti bli-
žnímu swému swedectwí sfalessné: Dub s
hnilý a noha vřkalá/gest ten kteryž naděgi
má w newěrmee w den wřkosti / a ztracuge
pláště w den zymy: Wocet w sanjtru/tak
kdož zpíwá píseň sedcy nayhorššimu: Ja-
ko mol rauchu / a čerw dřewu/tak testnost
muži sřkodu sedcy geho: Začnili nepřítel
twíy nářim ho/žijžnili day gemu wody pū-
ti/ nebo vhlj řetawě s hromadžis na bla-
wu geho/a Pán bůh odpłatij tobě: Wjtr
pūl noční rozrážij deště / a obližcey smutný
zahamij/yazyk vřhawý: Lépeť gest sedeti
w tragi střechy/nežli s ženau swarliwan w
domu hodowati: Dusli žijžnily woda stu-
dená/a posel dobry zdalekē země: Studni-
ce zkalená nohau/ a pramen zkažený/takť ge-
sprawedliwý padage před newěrným: Ja-
ko kdož mnoho gij medu/ neníť gemu zdra-
wo / tak ten kdož wřfetečné ptá se na weleb-
nost Božstau/obražen bude od sláwy: Ja-
ko město otewřené a bezzdi/takť gest muž/ke-
ryž když mluwí/nemuž vřkrotiti ducha swée
ho.

Xjim. xxiij. d

Wys. xxi b

Elesya. iii b

¶ Co blázu nesusť a yal gemu má se odpo-
wídati: Zyzdij lenocha/a netrpěliwego/takť y li-
coměneho. Kapitola XXVI.

Alko smh wleťe a deště wejni/takť
gest nesusťná chwála blázu: Ja-
kož to pták wysoce se wznášegic/a
wřabec lečams letijc/takť gest klátba nadar-
mo včinená nakohoz koli přijde: Bič slu-
šij komi/a woblaw woslu/ a metla nahřbet
nemaudrych: Ne odpowíday blázu we-
dlee nemaudrosti geho / aby nebyl včinen
gemu podobný: Odpowez blázu wedlee
blaznowstwij geho/at sám se sobě neždā mū-
dry býti: Chromý na noby / a ten kteryž
pige neprawost / kteryž posylá slowa sřze
posla blázuwego: Jako nadarmo má křá-
sne lytky chromý/takť gest nesusťné w vřtech
blázuw průřeky: Jako ten kteryž klade ka-

menij na hromaduť wzdělání modle Mer-
kuriowy/takť kdož činij blázu čest: Jako kdy
by se zarodil ten wruce opilého/takť gest prů-
řeky w vřtech blázu: Saud dokonáwá
pře/a kdož wřlādā blázu mlčenij ten hne-
wy krotij: Jako pes kteryž gse nawracuge
k wywratu swému/takť gest nemaudry kře-
ryž opětuje blaznowstwij swé/widěl sy člo-
wěka kteryž sám sobě gse zdā býti mandry/
wěcij bude miji naděgi bláze nežli ten: Dř-
leniwy: Lew gest na cestě / a Lwice na stř-
kách: Jako dvěře obracegij se nastěgij swé
tak leniwy naloží swém: Schowáwā leni-
wy ruce swé pod paždi a pracuge když ge má
k vřtim swým přiložiti: Zdá se bláze že
gest maudregšij nežli sedm mužuw kteryž m-
luwí rozumy: Jako ten kteryž popadne za
vřš pfa/takť kdož chodij netrpěliwě a přimij
sy se k swáru gineho: Jako winen gest ten
kdož wyhodij kopij a střely k zabiti/takť muž
kteryž sřkodu lřtiwě přijeti swému: A když
by byl wtom polapen/dijť se gsem z řetu vř-
nil: Když se nedostane dřiwij vřasnet obě
a když vřhace nebude swarowě přestanu.
Jako vhlj mrtwě přičetawem/a dřiwij při-
ohni/takť člowěk hñewiwy wřbzuge swá-
ry: Slowa vřhace tagného zdagij se by-
ti sprostná/ale ona pronitagij aš wnitř do-
řdce: Jako kdyžby dřěl střibrem nepřepi-
ššieným ozdobiť neyaka nadohu hliněnnā
takť gšau vřta pyššná s řdce nayhorššim
spogena: Po řeci swé poznā býwā nepřítel
když w řdce wřlādā leť / když zřicha mluwí
newěť gemu/neb sedmera gest neprawost w
řdce geho: Kdož kryge zawist lřtiwě / oz-
námena bude zlost geho wřbcey: Kdož ko-
pā yamu vpadáť wni / a kdož wálj kame-
nem wřhuru odwrátij se naného: Jazyk
křiwý nemluget prawdy / a vřta oplžlā čí-
nij pād:~

¶ Abychom se nechlubili ani chwálili: Zněw
gest zly/ale trestání chwálitebné: Dusť lačnā a
syrā co dēla: O ženě zle a blázu.

¶ Kapitola XXVII.

Echlub se zářřegšij dnem/newě
da co zagřegšij den přinese tobě:
Chwal tebe giny a ne vřta twā/cy-
zý a neyazyk twíy: Těžky gest kámen a wř-
ný gest píseť/ale hñew blázu težšij gest než

per.

Wys.

Elesya.

Elesya.

Wys.

Elesya.

Průřeky.

obedweto: Hněw nemá milosrdenství a
ni náhla přehliwost / a náhlost popuzeneho
duchu kdo bude moci snesti: Lepší je gest z
gewné trestání / nežli tagné milování: Lep
ší je gsau rány toho kterýž miluje / nežli stivé
lžbanij toho kterýž nenáwidij: Duse syta
slapati bude naplast strdi ale duse hladowi
ta také hoře za sladké přigymá: Jako ptak
wylétna zhnijda swého / tak muž kterýž opí
stij mýsto swé: W masi a w rozličných
winných kochát se sedce / tak duse těšij se dob
rymi radami přijtele: Ne opaušsey přijte
le swého / y přijtele otce twého / a nechoť do
domu bratra twého w den trápenij twého.
Lepší je gest saused blizko / nežli bratr daleko
Bud pilen maudrosti synu mým / a obwesel
sedce mé / aby mohl vtrhaci slusně odpowé
diti: Cizlowěk chytří widá zlatu přijho
du wywaruge se / ale hlaupij gdance vpadi
wstodu: Wezmi oděw toho kterýž sljubil
zaneznámeho a zacyzyho odegmij genu za
klad: Kdož dobrořečij bližnjmu swému bla
sem welikým w nocy wstana / podobny bu
de tomu kterýž zlořečij: Strěcha dera wa
wzýmě / a žena swárliwá / gedno druheemu
podobné: Kdož drží gi yakoby chrěl wutr
zastawiti a iakoby chrěl oley w swé ruce zaw
řiti: Selez se jezě se wostřij / tak cizlowěk zůstí
twat přijtele swého: Kdož ostřijhá stromu
střijha pána swého zwolešen bude: Jako v
wodě okazuje se obličej těch kdož domi hledi
tak sedce lidstá známa sau maudrym lidem
Peklo / a zatracenij mřda gse nenasytij / a oči
lidsté nemohauť nasyceny býti: Jako zku
seno býwá střijbro w wohni a zlatto wpecy
tak zkusen býwá cizlowěk řečmi toho kterýž
gey chwálil: Sedce nepraweho hledá z
lých wěcy / ale sedce wprjme hledá vměmij:
Budessli wopichati blázna wstaupe jako
kraupy gečné swrchu repa gey wrecholkem /
nebudeť od gato odného sláznostwíj geho
Spilnostij znay obličej howádka twého / y
twá stáda s hledni: Nebo nebudes s mýti v
stawičné moci / ale Koruna dána bude tobě
od národu až do národu: Otwěry sū se la
ty / a wklázaly se byliny zelené / a sklizeno gest
seno s hor: Berankowé gsauť k twému odě
wu / a koseley řemzde zapole: Mlý dosti na
mlékú kozym k twým pokrmm / y kypotře

bám domu twého / y k žiwosti děwčám
twým.

O bezpečnosti spravedliwego a dlanhém ži
woru zpráwce: O přijmí středého / a modlitbě pro
latě: O králi zlém a wyznawání hřichu: O
lakomstwj / a milosrdenstwj.

Kapitola XXVIII.

Tuťka newěrný an geho žádný ne
honij / ale spravedliwý jako Lew
daušage bez strachu bude: Pro
hřichy země mnoho gest knijat gegich / a
pro maudrost cizlowěka / a pro poznání těch
wěcy které se prawij / delší je bude žiwot zpra
wce: Mlý chudý čine chudým natišty / po
doben bude přijwalu naramnemu od které
hož to přichází hlad: Kterij opaušřegij zá
kon ti chwálí newěrneho / a kterij ostřijha
gij zákona rozpalugije hněwem proti tak
wemu: Mlý zlij nepomnij na saud / ale
kterij hledagij pána Boha pilně / kewšem
wěcem prohlēdagij.

Lepší je gest chudý chodě w přijmosti
swé nežli bohatý chodě cestami neprawými
Kdož ostřijhá zákona / maudry gest syn / ale
kdož krmij hodownij / čimj hanba otce
swému: Kdož hromáždij zboj lichwami a
pugčením swobodným / chudým šhromaž
duge ge: Kdož vchyluge vcha swého aby
neslyšal zákona / modlitba geho budeť pro
lata: Kdož oklamáwa spravedliwego na
cestě zle w zahynutij swém padne / a sprostnij
wladnauti budau geho statkem: Mlý bo
hatý zdá se sám sobě maudry / ale chudý ro
zumem zkusy geho: Dweselij spravedli
wých gestie weliká sláwa / kdýž kralugij ne
wěrnij bywagij padowelidij: Kdož kryge
se s hřichy swými nebudeť naprawen / ale
dožby se gich wyznal a zůstal / tené milosrden
stwj dugde: Blaze tomu cizlowěku kterýž w
ždyčty se leká / ale kdož twrdě gí myslí / wpa
neť wezlé: Lew řewa / a Medwēd hladowi
ty / tak gest knijze nemilostiwé nad lidem
chudým: Zpráwce potřebný opatrnosti /
mnohēť wstřine bez prawým: Ale kdož ne
miluge lakomstwj / dlanzy budau dnové ge
ho: Cizlowěka kterýž hledá bezpráwně k
we cizlowěc / wteklby až do yamy žádný mu
nepomij. Kdož chodij wprjme spasen bude
kdož po přewrácených cestách křáčij klesneť

Wysa ix 2.

B

Wysa x 2.

Wysa xij 2.

Przysłowij.

pojednani: Kdož děla dědinu swau nasycen bude chleby/ale kdož oblibuge prázdnotu w chudobě bude: Muž wěrný chwalen bude welmi/a kdož pospýchá aby bohat byl nebudeť bez winy: Kdož poznawá twář w sandu nečiní dobře/takowyt y prokus chleba opustí prawdu: Muž kterýž pospýchá bohat byti a ginym zawidí/nezná toho že naň přigde chudoba: Kdož trestce člověka potom milost nagde v něho/wíce nežli ten kterýž lahodným yazykē oklamává: Kdož kradě něco otcy a neb mateři/a prawí že to není hřích/včasten gť wraždělník: Kdož se chlubí a welebí/ten swáry wzbuzge/a le kdož dausá w Pána spasen bude: Kdož oufá w sroce své blážen gť/ale kdož chodí mandře ten wyswobozen bude/kdož dáwa chudému/nebudeť nuzeti/ale kdož netbá naprosycho/trpětí bude nedostatek: Když powstanau nemilostiwí strygně gť lidé/a když by omi zhynuli/rozmnoží se sprawedliwí.

Co přigde na toho kdo se trestati nedá: Král sprawedliwý co dělá/a co lakomý: Powaha blázna/a Krale sprawedliwego: Co činí mandrost a kterať má byti služební: Co počká muž hñe wíwecho a pyssnecho.

Kapitola XXIX.

Alto muze náhle přigde zahynutí kterýž twrdau ssigi potupuge toho kterýž geho trestce/a nebudeť míti zdraví: Wrozmnožení sprawedliwych lidí weseliti se bude obec/když nemilostiwí do sáhnu panowaní plakati bude lid: Muž kterýž miluge mandrost/obweselí otce sweeho/ale kdož krmí newěstku/ztratí statek swy: Král sprawedliwy wyzdwiuge zemi/ale muž lakomý sklazý gi: Muž kterýž lahodnau řečí a wymyslenau mluwí přijeli swánu/teneto rostahuge krotum geho: Toho muze gessro hñessí/a gť neprawý obklíčij ofydlo/a sprawedliwy radowati se bude a weseliti: Zná sprawedliwy při chudého/newěrný neznáť vmienu: Lid newažliwí klazý město/ale mandrě krotí hñew: Muž mandrý budeli se s blaznem waditi/ne nagdeť odpocinutí/by pak se hñewal nebo smál: Muž wraždělní wnenawisti magí prostecho/ale sprawedliwí ostřihagí du

še geho/aumysl wsecken swuoy wynassí blazen/ale mūdřý prodlewa a zachowawa kupotom: Kniže kterýž rád poslauchá slow žiwých/wseckny služebníky má neschetné: Chudý a wěritel potkalasta se/a obau oswěritel gť Pán Bůh: Král kterýž wpra wdě sandí chudě/stolice geho nawěty vrdí se: Metla a trestání dáwagí mandrost/ale dítě kterémuž se dopaussí wile geho/pohaní potom mäter swau: Když gť rozmnoží newěrní rozmnoží se hñichowee a sprawedliwí pad gich vřtí: Dc syna swého a potěšit tebe/a dá rozkosi dussi twee: Když proroctwí zahyne roztržen bude lid/ale kdož ostřihá zákona blahoslawený gť: Služební nemí slowy nauče byti/neb coť dñs genu/ac rozumí/ale odpowěditi nechce: Vřel sy člověka rychleho k mluwení/hadagí potom jet gť wíce blážen nežli naprawený: Kdož rozkossné y hñed zmládi krmí služebníka swého/potom míti bude geho zpuřeho: Muž hñewíwy zbuze swá ry/a kdož k rozhñewání snadný gť/bude y křesseni schopněssí: Pyssného člověka postihneť ponížení/a pokorneho duchem přigmeť sláwa: Kdož spolčí se s zloděgem nenawidíť duse swe/a kdož přisahagícyho slyssí a neoznámi: Kdo se bogí člověka tudí klesne/ale ktož dausá w boha pozdwižen bude: Mnozí bledagí twáři knížete ale od Pána Boha pocházy sand gednomu každému: Wmzkošti magí sprawedliwí muze newěrného/a newěrní také w ohawností ty kteříž na vřtíme cestě sau: Syn kterýž ostřihá slowa otcowa nebudeť zatracen.

pokora Ssalomúnowa a prozba: Cť weto pokolení lidské: O třech nenasycených wěcech/A třech těžkých: O čwrtém neznámém: Pokřym se země hýbe a čwrtého nemíť sněti: O čtyřech malým wěcech/A o třem genž dobře chodí.

Kapitola XXX.

Slowa s hromazdugícyho Ssalomúna wyprawugícyho: Widení kterýž mluwí gť muž snímí to gť Bůh/a kterýž mage Boha přebýwagícyho s sebau posylněn gsa/řeči: Wlasyblázníwéssí sem z mužiw/a mandrost lidská nemíť semnau: Ne wíl sem se mūdřosti/a nepozná

*Wiw
ly
goff
zib
la Dinga
Luz
Ginbr
mud
Jra
m*

Lukáš 21.

11

B

D

Jos

21

Przysłowij:

gsem vmění swatých: Kto gest gestto w-
staučil na nebe a s staučil: Kto gest zad-
zał wjtr w ruku swau: Kto gest zawazal
wody jako w rüsse: Kto gest učinil wssěcky
meze zemské / ktere gest gmeno geho / a ne-
ktere gmeno syna geho wjssli: Wsselika
rzc Božská gestit obniwa / a gestit jako
stijit wssem kterij dafagij wneho: Nepri-
dawag niceheho: Kto gestuom geho / aby ne-
byl trestan a nalezen lharz.

Ja dvě wěcy prosyl gsem tebe neodpi-
ragi mi prwe nežli vmru: Narnost a slo-
wa lywa daleko zajen odemne: Zebroty a
zbozij nedawag mi / toliko day żywosti mee
potřebu / abych snad nasycen gsa nezapřel te-
be / a řekl bych: Kto gest Pán: A chudobu
gsa přynucen abych kradl a křiwě přysahal
stře gmeno Boha meho: Nežalug na slu-
žebníka před Pánem geho / aby snad nezlo-
řecyl tobě a padlby: Rod kteryž zlořečij ot-
cy swému / a gestto neděkuje materzy swee:

Rod kteryž zdá se sám sobě býti čist / a není
očistěn od nečystot swých: Pokolenij ge-
hož to wywyseny gsau ocy / a obočij geho
wzhuoru powysena: Rod gestto mišto
zubu má meče / a gij zuby swými stranow-
mimi / aby sežral nuzne země a chudee z lidij:
Dvě gsta pigewice dcery gestto rjagij při-
nes přines: Trzy wěcy gsau nenasycene / a
čtwtá gestto ničdá nedij dostit gest / pešlo a
žywot smilnee ženy / a země kteraž nenasytij se
wodau / oheň pak ten ničdy nedij dostit gest.
Kto kterež se posmijwa otcy / a kterež pohr-
dá plodem matky swe wyklinat ge hawra-
nij wodnij / a snědij worlicata mladá ge:
Trzy wěcy gsau nesnadné mi a čtwté owssem
newjm: Cesty worlice vpowětrij / cesty
hada když se plazy po skale / cesty lodij vpro-
střed morze / a cesty muže w geho mladosti:
Taž gest také cesta ženy cizoložné / kteraž ged
sly utjragijc vsta swa dij newčinlat gsem
nie zleho: Pro trzy wěcy hybá se země / a
čtwté nemuž stpěti: Stře služebníka k-
dyž kraluge / stře Blázna když se nasytij po-
krmem / stře záwistiwan ženu když wzata
býwa zamarzku / stře děwku když dědictu
býwa panij swee.

Čtyřy gsau wěcy naymensšy nazemi /
a ty gsau mudřegšy nežli wssyckni mudrcy:
Nrawency lid mdly / kteryž pripravuge

wězni pokrm sobě: Zagicek lid mdly kteryž
sobě činij nastale lehanij: Krale kobyly nad
sebau nemagij / wssak wychodij w haufých
swých. Žijala nohama swýma jako ruka
ma podpůra se / a přebýwa w domích Kral-
lowstých: Trzy wěcy gsau gestto dobře cho-
dij / a čtwtá stiaštně kracij: Lew naysyl-
něgšy z zwjrat nebogij se žádného napotká-
nij: Kohut mage podkasala bedra / a beran
anj gest Kral gesttoby odepřel genu: A ten
gestto se bláznem okázal když wzhuoru wy-
sazen gest / by zagistee stozumel / bylby na
vsta swa ruku položyl: Ktož slyně dawij
wemena chře dogiti mleko / wydawuge ma-
slo / a ktož slyně wytira nos wydawij krew
tak ktož zbuzuge swary činij ruoznice:

Kralowé aby nebyli poddáni ženam a wjm-
Sprawedliwé aby saudili: Powahy ženy mudree:
Stře ktera Cytew swata se mēij.

Kapitola. XXXI.

Lowa Lamuele Krale widēij / kte-
rýmž to naučyla geho matka geho:
Co milý muoy / co milý żywota
meeho / co milý žadostij mých: Nedawag
ženam statku swe / ani z bozij twého k shla-
zenij Kraliw: O Lamueli nedawag Kral-
luom / nedawag Kraluom wijna / neb nic
nenij taino kdes kraluge opilstwij / aby snad
pigice y zapomněli se nad sandy / a promēni-
liby přysynow chudeho: Dawagte slad-
ké pitij truchliwym / a wijno tem gichsto sed-
ce w hořkosti gest / ať pigij a zapomenu budy
swee / ať wijce ne zpomijnagij na bolesti: O-
tewry vsta swa tomu kteryž nevmij mluwi-
ti / a kupotřebam wssch synow kterij mi-
mo tebe gdau / otewry vsta swa k nauce-
rozegnag což sprawedliwego gest / a pomsti
chudeho y nuzneho.

Ženu synau kto nalezne: podal a z nay-
dalšých kragin gestit mzda gegij: Dausa
wnij sedce muže gegijho / a laupeže nebudeť
potřebowati: Uawratij genu dobre a ne-
zle / po wssěcky dni żywota sweho: Hledala
gest wlny a lnu / a dělala gest raddu rukau
swých: Učinena gt jakož to lodij kupcowa /
zdaleka nesauc chleb swuoy / w noci w stala
a rozdala koryst čeledinuom swým / a pokr-
my děwčam swým: Opatrzyla pole a kau-
pila ge / z vjstku rukau swých stpila gest